

Правилник за устройството и дейността на Софийския университет „Свети Климент Охридски”

приет на 30 юни 2003 г., в сила от 15 юли 2003 г.;
изменен и допълнен на 20 април 2005 г., в сила от 15 май 2005 г.;
на 31 март и 28 май 2009 г., в сила от 7 юли 2009 г.;
на 24 март 2010 г., в сила от 6 юли 2010 г.;
на 20 юни 2012 г., в сила от 10 юли 2012 г.;
на 16 януари 2013 г., в сила от 30 януари 2013 г.;
на 15 април 2014 г., в сила от 30 април 2014 г.;
на 30 ноември 2016 г., в сила от 15 декември 2016 г.;
на 29 ноември 2017 г., в сила от 14 декември 2017 г.;
на 28 ноември 2018 г., в сила от 13 декември 2018 г.;
на 20 ноември 2019 г., в сила от 5 декември 2019 г.
на 18 май 2022 г. и на 08 юни 2022 г., в сила от 21 юни 2022 г.
на 23 ноември 2022 г., в сила от 12 декември 2022 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет на регулиране

Чл. 1. (1) Този правилник урежда устройството и дейността на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (Университета) като държавен университет – национално средище за висше образование, наука и култура.

(2) Университетът е юридическо лице със седалище София.

(3) (изм. 2016 г.) Софийският университет „Св. Климент Охридски” е изследователски университет, чиято цел е да дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и да постига високи резултати от научноизследователска дейност.

Основни задачи

Чл. 2. (1) Основни задачи на Университета са:

1. да подготвя висококвалифицирани специалисти с висше образование, способни да развиват и прилагат научни знания в различните области на човешката дейност;
2. да осъществява фундаментални и приложни научни изследвания, да създава и прилага научни продукти;
3. да укрепва и развива националните традиции в областта на образованието, науката, културата и спорта;
4. да осъществява подбор, подготовка и развитие на научно-преподавателския си състав;
5. да осъществява национално и международно сътрудничество в областта на образованието, науката, културата и спорта;
6. да осъществява повишаване на квалификацията на специалистите с висше образование.
7. (нова 2016 г.) да дава значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и да постига високи резултати от научноизследователска дейност.

(2) (нова 2016 г.) Университетът може да развива научно-производствена, художествено-творческа, спортна и здравна дейност в съответствие със спецификата си, както и стопанска

дейност, свързана с основните дейности по ал. 1 и реализацията на създаваните от него научноизследователски резултати и други обекти на интелектуална собственост.

Автономия

Чл. 3. (1) Университетът осъществява дейността си върху принципа на академичната автономия в съответствие с Конституцията и законите на Република България.

(2) Академичната автономия е прогласената и гарантирана от Конституцията възможност Университетът самостоятелно, свободно и независимо да решава всички въпроси, които се отнасят до академичното самоуправление на територията на Университета.

(3) Академичната автономия се изразява в академична свобода, академично самоуправление и неприкосновеност на територията на Университета.

Академична свобода

Чл. 4. (1) Академичната свобода се изразява в свобода на преподаването, свобода на научните изследвания, свобода на творческите изяви и свобода на обучението.

(2) Образованието в Университета е независимо от идеологии, религии и политически идеи. То се осъществява в съответствие с общочовешките ценности, националните традиции и съвременните тенденции във висшето образование.

Академично самоуправление

Чл. 5. (1) Академично самоуправление е самостоятелното определяне на предметното съдържание, организацията и провеждането на всички дейности, които се осъществяват в Университета.

(2) Академичното самоуправление се изразява в:

1. изборност и мандатност на органите на управление в Университета;
2. право на Университета да урежда устройството и дейността си във вътрешни актове в съответствие със Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България и другите закони;
3. избор на специалностите, по които се осъществява обучението в Университета;
4. самостоятелно определяне на условията за приемане и формите на обучение на студентите, докторантите и специализантите;
5. самостоятелно приемане и изпълнение на учебните планове и научноизследователските планове и проекти;
6. самостоятелно определяне на научно-преподавателския състав чрез обявяване на конкурси и подбор на преподаватели съгласно условията и по реда, установени в закон;
7. организиране и провеждане на международно сътрудничество, сключване на договори и членуване в международни организации;
8. формиране на собствени фондове и самостоятелно определяне на условията и реда за тяхното разходване;
9. изграждане, притежаване и ползване на материална база, необходима за дейността на Университета;
10. (изм. 2016 г.) самостоятелно сключване на договори за подготовка и за повишаване на квалификацията на специалисти с висше образование и/или за обучение в образователно-квалификационна степен „магистър“ и образователна и научна степен „доктор“, както и за извършване на научни и научно-приложни изследвания, художественотворческа, проектна и иновационна дейност;
11. (изм. 2016 г.) право на сдружаване с български и/или чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава, за осъществяване на съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, на учебна дейност и обучение през целия живот, на предоставяне или придобиване на образователен франчайз, както и право на откриване на свои подразделения в чужбина в съответствие със законодателството на съответната държава, право на сдружаване с висши училища и други организации в страната и чужбина.

12. (нова 2016 г.) право на сключване на договори за съвместна учебна дейност и на договори за образователен франчайз с чуждестранни висши училища, при спазване на изискванията на нормативните актове, както и на договори за съвместна научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност и други форми на съвместна дейност с чуждестранни висши училища и организации, признати по законодателството на съответната държава;
13. (нова 2016 г.) право на признаване в съответствие с държавните изисквания на придобита в чужбина степен на висше образование или на периоди на обучение, завършени в чуждестранни висши училища, признати по законодателството на съответната държава, с цел продължаване на обучението във висшето училище, което извършва признаването;
14. (нова 2016 г.) право на извършване на стопанска дейност, свързана с основната дейност на Университета и реализацията на създаваните от него научноизследователски резултати и обекти на интелектуална собственост;
15. (нова 2016 г.) право на сдружаване с други лица, както и на създаване на търговски дружества за целите на стопанската реализация на резултати от научни изследвания и обекти на интелектуална собственост със собствени средства при условия и ред предвидени в нормативните актове.
16. (нова 2016 г.) право да извършва обучение срещу заплащане в образователно-квалификационна степен "бакалавър", в образователно-квалификационна степен "магистър" и в образователна и научна степен "доктор" при условия, предвидени в нормативните актове и правилниците на Университета.
17. (нова 2016 г.) право да открива свои поделения в чужбина и право за предоставяне в чужбина на образователен франчайз при условия, предвидени в нормативните актове.
18. (нова 2022 г.) право на сключване на споразумения с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование за извършване на съвместна учебна дейност при условията, уредени в Закона за висшето образование и Закона за предучилищното и училищното образование.

Неприкосновеност на територията на Университета

Чл. 6. (1) Автономията на Университета не може да се нарушава чрез намеса в дейността му освен в случаите, изричано предвидени в закон.

(2) В сградите на Университета и прилежащите им територии не може да се извършват политическа, партийна или религиозна дейност.

(3) Не се допуска насилствено възпрепятстване на дейността на Университета и на членовете на академичната общност.

(4) Органите на сигурността и обществения ред имат право на достъп до сградите на Университета и прилежащите им територии само със съгласието на Ректора, освен за предотвратяване на непосредствено предстоящо или започнало престъпление, за залавяне на извършителя му, както и в случаи на природни или обществени бедствия и аварии.

(5) В сградите на Университета и прилежащите им територии се разрешава дейност на предприятия, фондации, институти и други юридически и физически лица въз основа на договор и ако няма съвпадане на предмета на дейността им с този на Университета.

Дистрибуторска и рекламна търговска дейност в сградите на Университета и прилежащите им територии се разрешава от Ректора в съответствие с целите и задачите на Университета.

(6) (нова 2017 г.) В сградите на Университета и принадлежащата им територия се забранява носенето на оръжие, освен от специализираните държавни органи или лица, осигуряващи сигурността в Университета съгласувано с Ректора на Университета.

Политика за развитието на Университета

Чл. 6а. (нов 2022) (1) Политиката за развитието на Университета включва стратегически цели и задачи и целевите стойности и показатели за изпълнението им и се съставя на всеки

четири години преди избора за ректор при условията, уредени в Закона за висшето образование.

(2) Политиката за развитието на Университета се изготвя от комисия в състав: деканите на факултети и директорите на департаменти или оправомощени техни заместници; по един представител на студентската и на докторантската общност. Работата на комисията се организира от заместник-ректор, който ректорът е посочил за неин председател.

(3) В процеса на изготвянето на политиката от комисията по предходната алинея се провежда обсъждане със заинтересовани страни, включително потребители на кадри от относимите към обучението в Университета професионални направления.

(4) Политиката за развитието на Университета се утвърждава от министъра на образованието и науката не по-късно от три месеца преди провеждането на избор на нов ректор. Университетът се представлява от преговорна комисия, съставена от действащия ректор и по един представител на Академичния и на Контролния съвет, избрани съответно от тези органи с мнозинство повече от половината от списъчния им състав. Политиката влиза в сила след утвърждаване от министъра на образованието и науката.

(5) По инициатива на органите за управление на Университета и на министъра на образованието и науката в политиката за развитие може да се добавя списъкът със стратегическите цели и задачи, без политиката да се променя съществено концептуално.

(6) При предсрочно прекратяване на мандата на ректора следващият ректор изпълнява утвърдената политика за развитие на висшето училище до края на мандата.

Глава втора **СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ**

Раздел първи **СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА УНИВЕРСИТЕТА**

Основни структурни звена

Чл. 7. (1) (изм. 2016 г.) Основни структурни звена на Университета са факултетите и департаментите, институтите и коледжите. Те се създават, преобразуват и закриват по предложение на Академичния съвет при условията и по реда, установени в Закона за висшето образование.

(2) (нова 2016 г.) Университетът може да създава и филиали, които са териториално изнесени структури.

Обслужващи звена

Чл. 8. (1) Обслужващи звена на Университета са:

1. Университетска библиотека „Св. Климент Охридски“;
2. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ с печатница;
3. Научноизследователски сектор;
4. (изм. 2016 г.) Университетски център за информационни и комуникационни технологии;
5. Поделение за социално-битово обслужване;
6. Университетски ботанически градини;
7. сектори;
8. центрове;
9. библиотеки;
10. лаборатории;
11. опитни станции;
12. издателски комплекси;
13. производствени бази;
14. проектни звена;
15. административни звена;
16. други звена.

(2) Обслужващите звена по предходната алинея се създават, преобразуват и закриват от Академичния съвет, който приема техните правилници. Правилниците уреждат: наименованието и седалището на звеното; предмета на дейност; целите и задачите; структурата; управлението; финансирането и начините на разходване на средствата; контрол върху дейността и други въпроси съобразно предмета на дейност на съответното звено.

(3) Пълният списък на обслужващите звена и техните правилници се публикуват на вътрешната интернет страница на Университета.

Органи на управление

Чл. 9. (1) Органи на управление на Университета са:

1. Общо събрание;
2. Академичен съвет;
3. Ректор.

(2) Всички изборни органи на управление на Университета и на неговите структурни звена имат мандат 4 години. Той не се прекъсва с произвеждане на частични избори. Мандатът на допълнително избраните при частични избори членове на колективен орган, както и на едноличните органи, изтича с мандата на съответния орган.

(3) Едноличните органи на управление имат мандата на органа, който ги е избрал. Те изпълняват своите функции до произвеждането на нов избор, но не повече от два месеца от изтичането на мандата.

(4) При предсрочно прекратяване на мандат заемането на съответната длъжност две и повече години се смята цял мандат.

Избори на органи на управление

Чл. 9а (отм. 2016 г.)

Състав на Общото събрание

Чл. 10. (1) Общото събрание е висш орган на управление на Университета.

(2) (изм. 2022 г.) Общото събрание се състои от 400 души – представители на академичния състав по основно трудово правоотношение с Университета, на административния и помощен персонал и на студентите и докторантите както следва:

1. членове на академичния състав – 336 души от общия брой на членовете на Общото събрание, като 84 от тях са нехабилитирани преподаватели;

2. докторанти - 8;

3. студенти - 52;

4. административен и помощен персонал – 4.

(3) Нормите на представителство по предходната алинея се определят пропорционално на общия брой на членовете на съответната общност във факултетите и другите структурни звена.

(4) Разпределението на квотите на представителство по предходната алинея между структурните звена на Университета се определя от Академичния съвет по предложение на Ректора. Представителите се избират от общи събрания на представляваните общности в структурните звена или се провеждат нарочни избори. Изборите за членове на Общото събрание са валидни, ако в тях са участвали не по-малко от половината от списъчния състав на представляваната общност. За избрани се считат кандидатите, получили най-много гласове. При равен брой гласове за избран се смята кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета. Студентите и докторантите избират своите представители при условия и по ред, определени в Правилника за организацията и дейността на Студентския съвет.

(5) Член на Общото събрание може да бъде:

1. за представителите на професорите, доцентите, главните асистенти, асистентите и административния и помощен персонал – всяко лице, което към деня на избора има най-малко 5 години трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време.

2. (изм. 2016 г.) за представителите на студентите и докторантите – всеки учащ в редовна или задочна форма на обучение.

(6) Мандатът на студентите и докторантите в Общото събрание е две години с право да бъдат избирани за още един мандат. Техният мандат се прекратява предсрочно:

а. с изтичане на срока на обучението съгласно учебния план;

б. при прекъсване или отстраняване от обучение;

в. при условията, предвидени в Правилника на Студентския съвет.

На тяхното място за останалия срок на същия мандат се избират по установения ред нови представители.

(7) (нова 2017 г.) Мандатът на главните асистенти и асистентите се прекратява предсрочно с хабилитирането им.

Конституиране на Общото събрание

Чл. 11. (1) Мандатът на Общото събрание започва от първото му заседание, което се свиква от Председателя на действащото общо събрание не по-късно от 30 дни преди изтичането на мандата му и се насрочва не по-късно от 30 дни след изтичането на този мандат.

(2) Първото заседание на Общото събрание се открива и до избирането на негов председател и заместник-председател се ръководи от председателя на предходното Общо събрание.

(3) На първото си заседание по предложение на председателстващия Общото събрание избира:

1. Мандатна комисия в състав председател, заместник-председател и 5 членове;

2. Комисия по предложенията за органи на управление и контрол в Университета в състав председател, заместник-председател и 5 членове;

3. Централна изборителна комисия в състав от 21 души – по един от всеки факултет и департамент и двама студенти; измежду така избраните членове се избират председател и заместник-председател.

(3а) Членовете на комисиите се избират с явно гласуване. За избрани се смятат кандидатите, получили най-много гласове. При двама или повече кандидати за едно място с равни гласове за избран се смята кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета.

(3б) Председателите и заместник-председателите на комисиите се избират по правилата на чл. 16, ал. 2 и 3.

(4) Органите по ал. 3 имат мандата на Общото събрание, което ги е избрало.

(5) След избора на органите по ал. 3 в първото си заседание Общото събрание избира:

1. председател;

2. заместник-председател.

Заседания на Общото събрание

Чл. 12. (1) Общото събрание се свиква най-малко веднъж годишно от неговия председател по решение на Академичния съвет, по искане на ректора или на не по-малко от една четвърт от членовете на събранието.

(2) Инициаторите за свикване на Общото събрание предлагат проект за дневен ред.

(3) Членовете на Общото събрание се уведомяват за заседанието му с писмена покана не по-късно от 14 дни преди насрочената дата. Към поканата се прилагат проект за дневен ред и писмените материали, предвидени за обсъждане. Те се публикуват и на вътрешната интернет страница на Университета не по-късно от 14 дни преди насрочената дата за провеждане на Общото събрание.

(4) Заседанието на Общото събрание е редовно, ако до 30 минути след обявеното начало са регистрирани не по-малко от две трети от списъчния му състав. Регистрацията продължава до един час след откриването на заседанието. При определяне на кворума от този състав се изключват лицата, които се намират в отпуск или в командировка. Общият брой на тези лица не може да бъде повече от една четвърт от членовете на Общото събрание.

(5) При липса на кворум по предходната алинея заседанието се отлага с един час след изтичане на 30 минути от първоначално обявения час и се смята за законно, ако присъстват не по-малко от половината му членове. Ако и тогава няма кворум, то се свиква отново по общия ред.

(6) (изм. 2017 г.) Заседанията на Общото събрание са открити за членовете на академичната общност. Професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите по основно трудово правоотношение с Университета, които не са членове на събранието, могат да присъстват и да участват в разискванията, без право да гласуват.

(7) Заседанията на Общото събрание се ръководят от председателя или заместник-председателя на събранието.

(8) По предложение на председателя Общото събрание приема дневен ред на заседанието и регламент за разискванията.

Протокол на Общото събрание

Чл. 13. (1) За заседанието на Общото събрание се води протокол от нарочно определени лица от администрацията на Ректората. Протоколът се подписва от председателстващия заседанието и протоколита. Протоколът се предоставя на разположение на

университетската общност на вътрешната интернет страница на Университета в срок от 14 дни от заседанието.

(2) Всеки член на Общото събрание има право с писмено заявление до председателя да поиска поправка в протокола в срок от 3 дни от узнаването му, но не по-късно от началото на следващото заседание. Поправката се внася по решение на събранието.

(3) Всеки член на академичната общност има право да се запознае със съдържанието на протокола.

Решения на Общото събрание

Чл. 14. (1) Общото събрание приема решения с обикновено мнозинство от регистрираните, доколкото в закон или в този правилник не е предвидено друго.

(2) Общото събрание приема решение с явно и тайно гласуване. Решенията на Общото събрание се приемат с явно гласуване с вдигане на делегатски карти. Тайно гласуване се провежда, когато това е предвидено в Закон, в този Правилник или по решение на Общото събрание. Решенията на Общото събрание се публикуват в интернет страницата на Университета.

Правомощия на Общото събрание

Чл. 15. (1) Общото събрание:

1. избира председател и заместник-председател;
2. (изм. 2022 г.) избира Ректор и предлага на министъра на образованието и науката сключването на договор за управление с избрания кандидат при условията и по реда на Закона за висшето образование за срока на неговия мандат;
3. (нова 2022 г.) избира членове на Академичния съвет, председател, заместник-председател, членове на Контролния съвет и университетски обществен застъпник.
4. (предишна т. 3, изм. 2022 г.) приема и изменя с мнозинство повече от половината от членовете си по списъчния състав Правилник за устройството и дейността на Университета;
5. (предишна т. 4, изм. 2022 г.) приема програми за развитие на Университета;
6. (предишна т. 5, изм. 2016 г., изм. 2022 г.) приема годишния доклад на Ректора за състоянието на Университета, както и заключителния отчет в края на мандата за периода на управление;
7. (предишна т. 6, изм. 2022 г.) приема годишния доклад за дейността на Контролния съвет;
8. (предишна т. 7, изм. 2022 г.) приема основни правила за съставяне и упражняване на бюджета;
9. (предишна т. 8, изм. 2022 г.) решава други въпроси по предложение на:
  - а. Ректора;
  - б. Академичния съвет;
  - в. членовете на Общото събрание.

(2) (изм. 2022 г.) Решенията по т. 1, 2 и 3 на предходната алинея се приемат с тайно гласуване.

Произвеждане на избори

Чл. 16. (1) Изборите се произвеждат от избраната от Общото събрание Централна избирателна комисия.

(2) При избор на еднолични органи за избран се смята кандидат, който е получил най-много гласове и те са повече от половината от регистрираните за заседанието членове на Общото събрание.

(3) Ако никой от кандидатите за едноличен орган не бъде избран при условията по предходната алинея, в същото заседание на Общото събрание се провежда второ гласуване с участието на двамата кандидати, получили най-много гласове при първото гласуване. При получен равен брой гласове, с които повече от един кандидат се класират на едно и също място, във второто гласуване участват всички кандидати, получили тези гласове. За избран

се смята кандидатът, получил при второто гласуване повече гласове, а при равен брой гласове кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета.

(4) При избиране на състава на комисиите на Общото събрание се прилагат правилата по чл. 11 ал. 3, при избиране на Академичен съвет – правилата по чл. 20, 21 и 22, а при избиране на Контролен съвет – правилата по чл. 33а.

Председател и заместник-председател на Общото събрание

Чл. 17. (1) (изм. 2022 г.) Председател и заместник-председател на Общото събрание може да бъде професор или доцент, който към деня на избора има трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета не по-малко от 10 години и чиято възраст към датата на избора позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65-годишна възраст.

(2) (изм. 2022 г.) Мандатът на председателя и на заместник-председателя на Общото събрание се определя от мандата на Общото събрание. Той продължава до избирането на председател и заместник-председател от новоучреденото Общо събрание. Председателят и заместник-председателят на Общото събрание не могат да заемат същата длъжност повече от два последователни мандата.

(3) Председателят на общото събрание:

1. свиква и ръководи заседанията на събранието;
2. представлява събранието;
3. може да присъства на заседанията на Академичния съвет и да участва в разискванията, без право да гласува, ако не е негов член;
4. (нова 2016 г., изм. 2022 г.) представлява Университета по трудовото правоотношение за заеманата от Ректора академична длъжност.

(4) Заместник-председателят на Общото събрание упражнява правомощията на председателя в негово отсъствие или при упълномощаване от председателя.

Състав на Академичния съвет

Чл. 18. (1) Академичният съвет се състои от 45 членове, от които:

1. Ректорът;
2. (изм. 2022 г.) академичен състав – 36, от всеки факултет по поне двама представители и 3 от департаментите и институтите, като:
  - а. хабилитираните преподаватели са 26 – поне по един и не повече от двама от всеки факултет и един представител на департаментите и институтите;
  - б. нехабилитираните преподаватели са 10, като двама са представители на департаментите и институтите;
3. докторанти – 1;
4. студенти – 6;
5. работници и служители от административния и помощен персонал – 1.

(2) За членове на Академичния съвет могат да бъдат избирани:

1. (изм. 2022 г.) хабилитирани членове на академичния състав, работници и служители от административния и помощен персонал с трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време не по-малко от 5 години;
2. (изм. 2022 г.) нехабилитирани членове на академичния състав, с трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време не по-малко от 2 години;
3. (изм. 2016 г., изм. 2022 г. предишна т. 2) докторанти и студенти.

(3) (нова 2022 г.) В заседанията на Академичния съвет с право на глас участват и членовете на Съвета на настоятелите.

Избор и освобождаване на членовете на Академичния съвет

Чл. 19. (1) Членовете на Академичния съвет се избират от Общото събрание. Ректорът е член на Академичния съвет по право.

- (2) Мандатът на член на Академичния съвет се прекратява предсрочно:
1. по негово писмено заявление до Председателя на Общото събрание;
  2. при обективна невъзможност за изпълнение на задълженията поради трайна неработоспособност;
  3. (изм. 2022 г.) по решение на Общото събрание, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав;
  4. при прекратяване на трудовото правоотношение;
  5. при разрешаване на отпуск повече от една учебна година;
  6. по решение на Общото събрание при системно или грубо неизпълнение на задълженията.
- (3) (изм. 2017 г.) Мандатът на докторантите и на студентите се прекратява:
- а. с изтичане на срока на обучението съгласно учебния план;
  - б. при прекъсване или отстраняване от обучение.
- (3а) (нова 2017 г.) Мандатът на член на Академичния съвет от квотата на главните асистенти и асистентите при избирането му за доцент се прекратява с първото заседание на Общото събрание след датата на избора за доцент.
- (4) (изм. 2017 г.) На мястото на членовете на Академичния съвет по ал. 2, ал. 3 и ал. 3а се избират нови членове от съответните квоти на представителство. Техният мандат изтича с изтичането на мандата на Академичния съвет.

Кандидатски листи за членове на Академичния съвет

Чл. 20. (1) Гласуването за членове на Академичния съвет става въз основа на отделни кандидатски листи за квотите по чл. 18, ал. 1.

(2) (изм. 2018 г.) Кандидатите се подреждат по факултети по азбучен ред на собствените имена. Начело на листата на хабилитираните преподаватели е деканът.

Гласуване за Академичен съвет

Чл. 21. (1) За кандидатите за членове на Академичния съвет се гласува поотделно за всяка листа по предходния член.

(2) Всеки член на Общото събрание може да гласува за неограничен брой кандидати от всяка листа.

(3) Ако местата за членове на Академичния съвет от съответната листа не са попълнени при първото гласуване, в същото заседание се провежда второ гласуване. В листите за него се включват неизбраните при първото гласуване кандидати.

Попълване на състава на Академичния съвет

Чл. 22. (1) За избран при първото гласуване по предходния член се смята кандидат от съответната листа, получил най-много гласове, които са повече от половината от гласовете на регистрираните в началото на заседанието членове на Общото събрание. Избраните кандидати се подреждат според броя на получените гласове по низходящ ред до попълване на местата в съответната квота.

(2) Когато при първото гласуване не е попълнен съставът на Академичния съвет, в същото заседание на Общото събрание се провежда второ гласуване само за непопълнените места. В него участват всички кандидати от съответната квота, които не са избрани при първото гласуване. За избрани се смятат кандидатите от всяка квота, получили най-много гласове, подредени по низходящ ред. При равен брой гласове за избран се смята кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета.

Заседания на Академичния съвет

Чл. 23. (1) Академичният съвет заседава редовно веднъж месечно с изключение на месец август. Той се свиква от Ректора. Ректорът може да свика Академичния съвет и на извънредно заседание:

1. по своя преценка;

2. по искане на не по-малко от една четвърт от членовете на съвета.

(2) (изм. 2022 г.) Членовете на Академичния съвет и на Съвета на настоятелите се уведомяват за заседанието му с писмена покана не по-късно от 7 дни преди насрочената дата. Към поканата се прилагат проект за дневен ред и писмените материали, предвидени за обсъждане.

(3) (изм. 2022 г.) Заседанието на Академичния съвет е редовно, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав. При определяне на кворума се прилагат правилата за редуциране по чл. 12, ал. 4 и се изключват членовете на Съвета на настоятелите, които не присъстват на заседанието. Общият брой на редуцираните лица не може да бъде повече от 25 на сто от членовете на Академичния съвет.

(4) Заседанието на Академичния съвет се ръководи от Ректора, а когато е свикано по искане на членове на съвета от избрано измежду членовете на съвета лице.

(5) Заседанията на Академичния съвет са открити, освен когато законът предвижда или Академичният съвет реши друго.

Решения на Академичния съвет

Чл. 24. (1) Академичният съвет приема решения с мнозинство повече от половината от регистрираните като присъстващи по предходния член, доколкото в закон или в този правилник не е предвидено друго.

(2) Решенията се приемат с явно гласуване, доколкото в закон или в този правилник не е предвидено или съветът не реши друго.

Протокол от заседание на Академичния съвет

Чл. 25. (1) За заседанието на Академичния съвет се води протокол. Протоколът се подписва от председателствалия заседанието и протоколита. Протоколът се предоставя на разположение на университетската общност на вътрешната интернет страница на Университета в срок от 14 дни от заседанието.

(2) Всеки член на Академичния съвет има право да поиска с писмено заявление до Ректора поправка в протокола в срок от 3 дни от узнаването му, но не по-късно от началото на следващото заседание на съвета. Поправката се внася по решение на съвета.

Правомощия на Академичния съвет

Чл. 26. (1) Академичният съвет е орган за непосредствено ръководство на дейностите в Университета.

(2) Академичният съвет упражнява функцията си по предходната алинея, като:

1. предлага на Общото събрание проект за Правилник за устройството и дейността на Университета и за изменения в него;

2. приема други вътрешни актове на Университета въз основа на закона и този правилник;

3. предлага на Министерския съвет откриване, преобразуване и закриване на факултети;

3а. Създава, преобразува и закрива департаменти;

4. дава съгласие за присъединяване или отделяне на структурни звена към или от Университета;

5. (изм. 2017 г., изм. 2022 г.) приема:

а) решения за сдружаване с други висши училища и научни организации;

б) решения за сдружаване с други лица;

в) решения за създаване на търговски дружества за целите на стопанската реализация на резултати от научни изследвания и обекти на интелектуалната собственост при условията и по реда, предвидени в ЗВО;

г) решения за сключване на споразумения за извършване на съвместна учебна дейност с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование;

- д) решения за определяне на реда за съгласуване на проектите на училищни учебни планове и на учебни програми по учебните предмети и/или модули от профилираната; професионалната и специализираната подготовка в случаите на осъществяване на съвместна учебна дейност с държавни и общински училища от системата на предучилищното и училищното образование;
6. открива, преобразува и закрива обслужващи звена на Университета;
  7. по предложение на факултетните съвети (съветите на департаменти) създава, преобразува и закрива катедри;
  8. открива и закрива специалности, определя формите и степените на обучение и предлага на компетентните държавни органи броя на студентите и докторантите, приемани за обучение;
  9. по предложение на факултетните съвети утвърждава учебните планове на специалностите;
  10. разпределя състава на Общото събрание по чл. 10, ал. 2 по структурни звена и организира избора на негови членове;
  11. приема правилник за бюджета на Университета;
  12. (изм. 2022 г.) определя и провежда образователната, научната и културната политика на Университета в съответствие с утвърдената политика за развитие на Университета;
  13. приема и осъществява контрол върху изпълнението на програми относно общите въпроси на организацията и съдържанието на учебната и научноизследователската работа, подготовката и развитието на научно-преподавателските кадри и материално техническото осигуряване;
  14. определя кадровата политика на Университета;
  15. (изм. 2017 г.) по предложение на Ректора приема щатното разписание и разпределението на бюджета на Университета;
  16. по предложение на факултетните съвети (съветите на департаменти) обявява конкурси за заемане на академични длъжности;
  17. (изм. 2017 г.) взема решения за осъществяване на обучение срещу заплащане в образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ и в образователна и научна степен „доктор“;
  18. по предложение на факултетните съвети дава званието „Доктор хонорис кауза“;
  19. определя общите критерии за атестиране на научно-преподавателския състав;
  20. приема система за управление на качеството на обучението;
  21. по предложение на Ректора определя броя, избира и освобождава с тайно гласуване заместник-ректори;
  22. създава помощни органи за осъществяване на дейностите на Университета и контролира тяхната дейност;
  23. дава съгласие за извършване на разпоредителни действия и предоставя недвижими имоти на Университета за безвъзмездно ползване от факултетите;
  - 23а. (нова 2022 г.) определя лицето, подписващо заповедите за командироване на Ректора на Университета;
  24. изслушва доклади на Контролния съвет и предприема произтичащите от тях мерки;
  25. решава спорове между структурни звена на Университета;
  26. приема и актуализира стратегии за развитието на Софийския университет;
  27. осъществява други дейности извън изключителната компетентност на Общото събрание.

Условия за заемане на длъжностите Ректор и заместник-ректор

Чл. 27. (1) Ректор може да бъде професор, който към деня на избора има не по-малко от 10 години трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време и по отношение на когото през периода на мандата няма да настъпи основание за прекратяване на трудовото правоотношение поради достигане на 65-годишна възраст.

(2) Заместник-ректор може да бъде професор или доцент, който към деня на избора има не по-малко от 8 години трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време и по отношение на когото през периода на мандата няма да настъпи

основание за прекратяване на трудовото правоотношение поради достигане на 65-годишна възраст.

(3) Ректорът и заместник-ректорите не могат:

1. да заемат друга ръководна длъжност в Университета;
2. да заемат ръководна длъжност в друго висше училище;
3. да бъдат членове на ръководни органи на политически или синдикални организации.

(3а) Ако изборният за Ректор или заместник-ректор не отговаря на условията по предходната алинея, той е длъжен в едномесечен срок от деня на избора да предприеме мерки за освобождаването си от несъвместимата длъжност. В противен случай изборът се смята непроизведен.

(4) Ректор и заместник-ректор може да заемат същата длъжност не повече от два последователни мандата.

(5) Мандатът на заместник-ректорите се определя от мандата на Ректора, по чието предложение са избрани.

Кандидатури за Ректор

Чл. 28. (1) Право да издигат кандидатури за Ректор имат колективните органи на управление на факултетите и департаментите, както и не по-малко от 50 членове на научно-преподавателския състав. Всеки професор, който отговаря на изискванията по предходния член, може и сам да постави кандидатурата си за Ректор.

(2) Предложенията по предходната алинея се предоставят на Комисията по предложенията за органи на управление и контрол в Университета не по-късно от 30 дни преди датата на заседанието на новоизбраното Общо събрание. Постъпилите кандидатури, след проверка на условията за допустимост, се огласяват пред академичната общност от председателя на Общото събрание.

(3) Кандидатите за Ректор огласяват своите програми пред академичната общност, както и пред Общото събрание. На всеки кандидат се предоставят еднакви условия за представяне и обсъждане на програмата му. Редът на представянето се определя чрез жребий.

Правомощия на Ректора

Чл. 29. (1) Ректорът ръководи и представлява Университета и председателства заседанията на Академичния съвет.

(2) Ректорът:

1. свиква заседанията на Академичния съвет;
2. при необходимост може да свиква заседания на колективните органи на управление на факултетите и на департаментите;
3. предлага на Академичния съвет кандидатури на заместник-ректори;
4. назначава временно изпълняващи незаетите изборни длъжности за срок до 3 месеца;
5. (изм. 2016 г.) сключва и прекратява трудовите договори и допълнителните споразумения, включително с избраните декани и директори на филиали или колежи, както и издава други актове относно възникването, изменението и прекратяването на трудовите правоотношения с Университета;
6. решава окончателно всички въпроси, свързани с приемане, отписване и преместване на студенти, докторанти и специализанти;
7. упражнява дисциплинарна власт по отношение на всички работници и служители, преподаватели, докторанти и студенти;
8. организира и осъществява контрол върху изпълнението на решенията на Общото събрание и на Академичния съвет и текущото управление на Университета;
9. (изм. 2016 г.) предлага на Общото събрание годишен отчет за дейността в Университета, годишния доклад с финансовите и натуралните показатели на висшето училище, както и резултатите от функционирането на вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението;

10. решава всички въпроси относно управлението на Университета извън изключителната компетентност на Общото събрание и на Академичния съвет;
  11. (нова 2016 г., изм. 2022 г.) в началото на своя мандат представя мандатна програма, включваща и система от мерки за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище, която се приема от Академичния съвет, а в края на мандата представя на Общото събрание отчет за целия период на управление;
  12. (нова 2022 г.) взема решение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието във висшето училище въз основа на доклад на комисия;
  13. (нова 2022 г.) подготвя и представя ежегоден отчет до министъра на образованието и науката за изпълнението на задълженията по договора за управление;
  14. (нова 2022 г.) представя ежегодно на Общото събрание отчет за работата си и за резултатите от изпълнението на политиката за развитие на висшето училище, за финансовото състояние на висшето училище, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване.
- (3) При отсъствие на Ректора или при изрично упълномощаване от него функциите на Ректора се осъществяват от определен от него заместник-ректор.

Заместник-ректор

Чл. 30. Заместник-ректорът:

1. подпомага дейността на Ректора и го представлява в случаите, когато е упълномощен от него;
2. организира и осъществява контрол върху дейността на Университета в определено от Академичния съвет направление.

Помощно-консултативни органи на Ректора

Чл. 31. (1) Помощно-консултативни органи на Ректора са:

1. Ректорски съвет в състав от Ректора и заместник-ректорите. Той се председателства от Ректора;
  2. Съвет на деканите в състав от деканите на факултетите и директорите на департаментите. Той се председателства от избран от този съвет декан.
- (2) Членовете на Ректорския съвет и на Съвета на деканите подпомагат Ректора при осъществяването на неговите функции. Те могат да присъстват на заседанията и да участват в обсъжданията в Академичния съвет, без право да гласуват, ако не са негови членове.

Съвет на настоятелите

- Чл. 31а.** (1) (изм. 2022 г.) Съветът на настоятелите се състои от 8 членове. В състава му могат да бъдат включени дарители на Университета, личности с активна обществена позиция, бивши ректори на Университета, представители на работодатели, на съсловни, браншови и професионални организации, представители на Студентския съвет, на Столична община и на министъра на образованието и науката.
- (2) Мандатът на съвета на настоятелите е четиригодишен и съвпада с мандата на органите на управление на Университета. Избирането на членовете на съвета на настоятелите се осъществява в двумесечен срок след избора на Ректор и Академичен съвет.
- (3) (изм. 2022 г.) Петима от членовете на Съвета на настоятелите се избират от Академичния съвет по предложение на Ректора, а останалите трима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на Столична община и от Студентския съвет. Мандатът на член на Съвета може да бъде прекратен предсрочно от органа, който го е избрал или определил.
- (4) Мандатът на член на съвета може да бъде прекратен предсрочно:
1. по негово писмено заявление до Академичния съвет;
  2. по решение на Академичния съвет;
  3. поради осъждане за умишлено престъпление;

4. поради уронване доброто име на Университета.

(5) Членовете на съвета на настоятелите могат да присъстват на заседанията и да участват в обсъжданията в Академичния съвет без право да гласуват, ако не са негови членове.

Предсрочно прекратяване мандата на Ректора и на заместник-ректор

Чл. 32. (1) (изм. 2022 г.) Мандатът на Ректора и на заместник-ректор може да бъде прекратен предсрочно: на основанията за предсрочно прекратяване на мандата на член на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2; когато бъде освободен от длъжност като хабилитиран преподавател и при навършване на 65-годишна възраст.

(2) (изм. 2016 г.) Прекратяването на мандата в случаите по чл. 19, ал. 2, т. 6 се осъществява:

1. за Ректора по искане на Академичния съвет или на не по-малко от една пета от членовете на Общото събрание;

2. за заместник-ректор по искане на Ректора или на не по-малко от една пета от членовете на Академичния съвет;

(3) Предсрочно прекратяване на мандата на Ректора или на заместник-ректор се осъществява с решение на органа, който го е избрал, прието с мнозинство не по-малко от половината от списъчния му състав.

Състав на Контролния съвет

Чл. 33. (1) Контролният съвет се състои от 7 души: професори, доценти и един студент или докторант, избрани от Общото събрание, от които поне двама юристи. За членове на Контролния съвет се избират лица, които отговарят на условията за избиране на членове на Академичния съвет.

(2) (изм. 2022 г.) Членовете на Контролния съвет не могат да бъдат членове на Академичния съвет, заместник-ректори, помощник-ректор, декани, заместник-декани или директори на основни звена. За председател и заместник-председател на Контролния съвет не могат да бъдат избрани лица, които вече са заемали същата длъжност два последователни мандата.

(3) Мандатът на членовете на Контролния съвет се прекратява предсрочно при условията за прекратяване на мандата на членовете на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2 и ал. 3.

(4) Техническото обслужване на Контролния съвет се осъществява от определено от Ректора лице от административния и помощен персонал в Университета.

(5) Университетът осигурява помещение и други материални средства и организационни условия, необходими за дейността на Контролния съвет.

Избор на Контролен съвет

Чл. 33а. (1) Контролният съвет се избира от Общото събрание на Университета на неговото първо заседание. Кандидатури за председател, заместник-председател и членове на Контролния съвет могат да издигат колективни органи на управление на звената на Университета, групи от преподаватели, служители, докторанти и студенти, членове на Общото събрание или самите кандидати. Изборът е валиден, ако в него са участвали не по-малко от половината регистрирани за съборието негови членове.

(2) Изборът на председател и заместник-председател на Контролния съвет се произвежда с тайно гласуване по правилата на чл. 16. Неизбраните кандидати се включват в листата за избиране на членове на съвета.

(3) Изборът на членове на Контролния съвет се произвежда с тайно гласуване в същото заседание след избирането на председател и заместник-председател. Всички кандидати се подреждат в обща бюлетина по азбучен ред на собствените имена. Всеки член на Общото събрание може да гласува за неограничен брой кандидати, включени в изборната бюлетина.

(4) За избрани се смятат кандидатите, получили най-много гласове, които са повече от половината от регистрираните за заседанието членове на Общото събрание, в следната последователност:

1. професори и доценти с юридическо образование – до запълване на квотата от двама

- юристи; квотата включва и председателя и заместник-председателя на Съвета;
2. професори и доценти – до запълване на четири места за членове на съвета, включително избраните по т. 1;
3. Докторанти и студенти – едно място.
- (5) Когато при първото гласуване не е попълнен съставът на Контролния съвет, се провежда второ гласуване само за непопълнените места. За избрани се смятат кандидатите, получили най-много гласове, подредени в низходящ ред до запълване на местата по реда на ал. 4. Ако двама или повече кандидати са получили равен брой гласове, предимство имат кандидатите с по-продължителен трудов стаж в Университета, а за докторантите и студентите – тези от по-висока образователна степен или по-горен курс.

Заседания на Контролния съвет

Чл. 34. (1) Контролният съвет заседава редовно веднъж месечно без месеците януари, юли и август. Той може да бъде свикан извънредно от председателя или от трима негови членове.

(2) За заседанието на Контролния съвет членовете му се уведомяват не по-късно от 7 дни преди датата на заседанието, като им се съобщава дневният ред и се предоставят писмените материали за обсъждане.

(3) Заседанието на Контролния съвет е редовно, ако присъстват най-малко петима от членовете му.

(4) Контролният съвет приема решения с мнозинство не по-малко от четири гласа. Гласуването е явно, освен когато съветът реши то да бъде тайно или поименно.

(5) Когато решение на Контролния съвет е постановено въз основа на сезиране, авторът на сигнала се уведомява в 3-дневен срок от постановяването на решението.

(6) За всяко заседание на Контролния съвет се води протокол. Протоколът се подписва от председателстващия заседанието и от водещия протокола. Всеки член на Контролния съвет може да поиска поправка на протокола най-късно на следващото заседание на съвета. Поправката се внася по решение на съвета. Протоколите от заседанията на Контролния съвет са достъпни за заинтересуваните членове на академичната общност с разрешение на Председателя въз основа на писмено искане. Решенията от заседанието се публикуват на вътрешната интернет страница на Университета в 14-дневен срок след съответното заседание.

(7) Архивът на Контролния съвет се съхранява при условията и по реда за съхраняване на архива на Академичния съвет.

Правомоция на Контролния съвет

Чл. 35. (1) Контролният съвет осъществява възложените му от Закона за висшето образование и вътрешните актове на Университета функции.

(2) В изпълнение на функциите си по предходната алинея Контролният съвет изразява становища за законосъобразност:

1. на изборите на органи на управление на Университета и на неговите структурни звена;
2. на вътрешните актове за регулиране на дейността в Университета;
3. на дейността на органите на управление на Университета и на неговите структурни звена;
4. на проекта за бюджет на Университета и на отчета за неговото изпълнение, на финансирането и на организирането на дейността по финансовото и материално-техническото осигуряване на дейностите на Университета.

(3) Контролният съвет може да изразява становище и относно:

1. предложения за промени в Правилника за устройството и дейността на Университета и в други вътрешни актове с нормативно значение, както и да прави предложения за такива актове;
2. откриване, закриване и преобразуване на структурни звена на Университета;
3. правни действия, свързани с управлението и разпореждането с имущество на Университета.

(4) При установяване на нарушения на законодателството или на вътрешните актове на Университета Контролният съвет:

1. обявява съответния акт за незаконен и предлага неговата отмяна от органа, който го е постановил;
2. уведомява Ректора, Академичния съвет или друг орган по компетентност за установеното закононарушение;
3. може да предложи на органите на управление на Университета и на неговите структурни звена мерки за предотвратяване или преустановяване на нарушения на законодателството и на вътрешните актове на Университета, както и за отстраняване на техните последици;
4. може да предложи на компетентните органи налагане на съответно наказание на виновните длъжностни лица.

(5) Органите, до които е направено предложение по предходната алинея, са длъжни да го обсъдят и да уведомят Контролният съвет за предприетите мерки в срок до 14 дни от получаването му.

(6) Контролният съвет не разглежда, нито се произнася по жалби на работници и служители по въпроси от трудово-правен характер и по индивидуални спорове между работници и служители и Университета или неговите структурни звена.

(7) Контролният съвет докладва за своята дейност пред Общото събрание на Университета най-малко веднъж годишно.

Форми на контрол

Чл. 36. (1) Контролният съвет осъществява дейността си чрез проверки, участие в заседания на органи на управление на Университета и на негови структурни звена, изразяване на мнение и други подходящи форми в зависимост от случая.

(2) Контролният съвет осъществява проверки самостоятелно или съвместно с други органи. За резултата от проверката се докладва на заседание на Контролният съвет.

(3) Проверките се осъществяват въз основа на сезиране или служебно.

(4) Право да сезират Контролният съвет имат органите на управление на Университета и на неговите структурни звена, както и всеки член на академичната общност. Когато проверката се осъществява въз основа на сезиране, тя трябва да приключи с произнасяне на Контролният съвет в едномесечен срок от получаване на сигнала.

(5) Председателят или член на Контролният съвет може да присъства на заседанията на Академичния съвет на Университета и на колективните органи на управление на неговите структурни звена. Контролният съвет се уведомява за заседанията на Академичния съвет и му се предоставят дневният ред и предвидените за обсъждане писмени материали.

(6) Всеки член на Контролният съвет има право да се запознава с протоколите от заседанията на Академичния съвет и на колективните органи на управление на структурните звена на Университета, както и с всеки акт, отнасящ се до функциите на Контролният съвет.

Функции на Университетския обществен застъпник

Чл. 36а. Университетският обществен застъпник съдейства за уреждане на спорове и осигурява поверителна неформална подкрепа на членовете на академичната общност. Той е независим от органите на управление на Университета и осъществява своята дейност въз основа на законите, този правилник и правила за неговата дейност, приети от Академичния съвет.

Избор на Университетски обществен застъпник

Чл. 36б. (1) За университетски обществен застъпник може да бъде избран професор или доцент с не по-малко от 20 години трудов стаж в Университета, който може и да е пенсионер.

(2) Университетският обществен застъпник се избира от Общото събрание на Университета и има неговия мандат. Той може да бъде преизбиран, но за не повече от два последователни мандата.

Правомощия на Университетския обществен застъпник

Чл. 36в. (1) Университетският обществен застъпник:

1. разглежда жалби и сигнали за нарушения на права и свободи от органите на управление и университетската администрация;
2. прави проверки по постъпилите жалби и сигнали;
3. дава препоръки за възстановяване на нарушените права и свободи пред компетентните органи;
4. посредничи между засегнатите лица, от една страна, и от друга страна органите на управление и университетската администрация за преодоляване на допуснатите нарушения и примирява позициите им;
5. уведомява органите на прокуратурата, когато има данни за извършено престъпление от общ характер.

(2) Университетският обществен застъпник може да действа и по своя инициатива, когато установи, че не се създават необходимите условия за зачитане правата и свободите на членовете на академичната общност.

(3) Университетският обществен застъпник има право да изисква срещи и да получава информация от органите на управление на Университета, както и да присъства при обсъждане на въпроси, свързани с неговата дейност.

(4) Университетският обществен застъпник представя ежегодно пред Общото събрание на Университета доклад за своята дейност.

Етична комисия

Чл. 36г. (нов 2016 г., изм. 2022 г.) Етичната комисия е постоянен консултативен орган, създаден с оглед решаването на етични проблеми, възникнали в процеса на научното изследване и обучението в Университета. Съставът и дейността на Етичната комисия се уреждат в Етичен кодекс, Правила за работа на Етичната комисия и Вътрешни правила за извършване на проверка за плагиатство и недостоверност на научни данни в научни трудове на членовете на академичния състав на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, приети от Академичния съвет.

Административни звена

Чл. 37. Обслужването на дейността по управлението на Университета се осъществява от отдели и служби, чиято структура и управление се определят от Академичния съвет.

Раздел втори

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА ФАКУЛТЕТИТЕ И ДЕПАРТАМЕНТИТЕ

Предмет на дейност на факултета

Чл. 38. (1) (изм. 2016 г., изм. 2022 г.) Факултетът е основно структурно звено на Университета, обединяващо поне три катедри и други звена, което осъществява учебна и научна дейност в едно или няколко професионални направления от областите на висшето образование, по които Университетът е акредитиран да провежда обучение.

(2) (изм. 2022 г.) Факултетът има най-малко 40 професори, доценти, главни асистенти и асистенти по основно трудово правоотношение с Университета, от които най-малко 20 души са професори и доценти.

Автономия на факултета

Чл. 39. Факултетът се ползва с автономия в учебната, научната и управленската дейност, която се изразява в:

1. определяне на структурата на факултета;
2. приемане на учебни програми и годишен разпис на занятията;
3. свобода на научните и научно-приложните изследвания;
4. даване на научни степени и избор за академични длъжности при условия и по ред, установени със закон и нарочен правилник на Университета, приет от Академичния съвет;
5. осъществяване на сътрудничество с образователни и научни институции в Република България и в чужбина;
6. финансова самостоятелност в рамките на определения за факултета бюджет;
7. организиране на ползването и поддържането на предоставения от Университета сграден фонд;
8. административно обслужване на научно-преподавателските кадри, студентите, докторантите и специализантите във факултета.

Органи на управление

Чл. 40. (1) Органи на управление на факултета са:

1. общо събрание;
2. факултетен съвет;
3. декан.

(2) Органите на управление на факултета имат мандат 4 години. Мандатът им не се прекъсва с произвеждане на частични избори.

Състав на общото събрание

Чл. 41. (1) (изм. 2016 г., изм. 2022 г.) Общото събрание на факултета се състои от членовете на академичния състав на основен трудов договор с Университета на щат към факултета (департамента), както и от представители на студентите, докторантите и административния и помощен персонал на щат към факултета (департамента) като:

1. членовете на академичния състав са не по-малко от 80 на сто от общия брой на членовете на общото събрание, като от тях не по-малко от една четвърт са нехабилитирани преподаватели;
2. студенти и докторанти не по-малко от 18 на сто;
3. административен и помощен персонал до 2 на сто, като имат поне един представител.

(2) (нова 2022 г.) Когато нехабилитираните преподаватели са по-малко от една четвърт от членовете на академичния състав, останалите членове на академичния състав избират свои представители в общото събрание на факултета, като броят на последните е три пъти броя на нехабилитираните преподаватели.

(3) (предишна ал. 2, изм. 2022 г.) Представителите по т. 2 и т. 3 от алинея 1 се избират от общи събрания на представляваните общности или се провеждат нарочни избори.

(4) (предишна ал. 3, изм. 2022 г.) Член на общото събрание на факултета може да бъде:

1. (изм. 2016 г.) за представителите на студентите и докторантите – всеки учащ в редовна или задочна форма на обучение. Техният мандат се прекратява:
  - а. с изтичане на срока на обучението съгласно учебния план;
  - б. при прекъсване или отстраняване от обучение;
  - в. при условията, предвидени в Правилника на Студентския съвет. На тяхното място се избират нови представители, чийто мандат изтича с мандата на общото събрание;
2. за представителите на административния и помощен персонал – всяко лице, което към деня на избора има най-малко пет години трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета.

(5) (предишна ал. 4, изм. 2022 г.) Структурният състав на общото събрание се определя с решение на факултетния съвет.

Конституиране на общото събрание

- Чл. 42.** (1) Мандатът на общото събрание започва от първото му заседание, което се свиква от председателя на действащото общо събрание не по-късно от 30 дни преди изтичането на мандата му и се насрочва не по-късно от 30 дни след изтичането на този мандат.
- (2) Първото заседание на общото събрание се открива и до избирането на негов председател и заместник-председател се ръководи от председателя на предходното общо събрание.
- (3) На първото си заседание по предложение на председателстващия общото събрание избира:
1. Мандатна комисия в състав председател, заместник-председател и трима членове;
  2. Комисия по предложенията за органи на управление на факултета в състав председател, заместник-председател и трима членове;
  3. факултетна избирателна комисия в състав председател, заместник-председател и петима членове.
- (4) Органите по предходната алинея имат мандата на общото събрание, което ги е избрало.
- (5) След избора на органите по ал. 3 в първото си заседание общото събрание избира:
1. председател;
  2. заместник-председател.

Заседания на общото събрание

- Чл. 43.** (1) Общото събрание на факултета се свиква от председателя най-малко веднъж годишно:
1. по решение на факултетния съвет;
  2. по искане на декана;
  3. по искане на не по-малко от една четвърт от членовете на събранието по списъчен състав.
- Искането за свикване на общото събрание се придружава от проект за дневен ред.
- (2) За уведомяването, откриването, кворума, провеждането на заседанието и решенията на общото събрание на факултета се прилагат съответно правилата относно Общото събрание на Университета.

Протокол от заседание на общото събрание

- Чл. 44.** (1) За заседанието на Общото събрание се води протокол от нарочно определено лице. Протоколът се подписва от председателстващия заседанието и протоколиста. Протоколът се предоставя на разположение на факултетската общност на вътрешната интернет страница на факултета в 14-дневен срок след провеждане на събранието. Решенията на Общото събрание се публикуват в 14-дневен срок след провеждане на общото събрание както на вътрешната, така и на общодостъпната интернет страница на Университета.
- (2) Всеки член на общото събрание има право с писмено заявление до председателя да поиска поправка в протокола в срок от 3 дни от узнаването му. Поправката се внася по прието на подпис решение на събранието.

Правомощия на общото събрание

- Чл. 45.** (1) Общото събрание е висш орган на управление на факултета.
- (2) Общото събрание упражнява функцията си по предходната алинея, като:
1. избира председател и заместник председател на общото събрание;
  2. избира и освобождава декан на факултета;
  3. определя числения състав на факултетния съвет.
  4. избира председател, заместник-председател и членове на комисията по атестирането;
  5. избира и освобождава членовете на факултетния съвет.
  6. може да приема с мнозинство повече от половината от членовете си Правилник за устройството и дейността на факултета;

7. определя основните насоки за дейността на факултета;
  8. обсъжда и приема с явно гласуване годишния доклад на декана за дейността във факултета;
  9. решава основни въпроси на организацията на учебната и научната дейност във факултета;
  10. решава други въпроси по предложение на:
    - а. декана;
    - б. факултетния съвет;
    - в. членове на събранието.
- (3) (изм. 2017 г.) Решенията по т. 1, 2 и 5 на предходната алинея се приемат с тайно гласуване.

Произвеждане на избори

Чл. 46. За произвеждането на избори от общото събрание на факултета се прилагат съответно правилата относно произвеждането на избори от Общото събрание на Университета.

Председател и заместник-председател на общото събрание

Чл. 47. (1) Председател и заместник-председател на общото събрание може да бъде професор или доцент, който:

1. (изм. 2022 г.) през последните 5 години към деня на избора е работил по основно трудово правоотношение на пълно работно време с Университета и чиято възраст към датата на избора позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65-годишна възраст.
2. не е в ръководните органи на друго Висше училище.

(2) (изм. 2022 г.) Мандатът на председателя и на заместник-председателя на общото събрание се определя от мандата на общото събрание. Той продължава до избирането на председател и заместник-председател от новоучреденото общо събрание. Председателят и заместник-председателят на Общото събрание на факултета не могат да заемат същата длъжност повече от два последователни мандата.

(3) Председателят на общото събрание:

1. свиква и ръководи заседанията на събранието;
2. представлява събранието;
3. има право да присъства на заседанията на факултетния съвет и да участва в разискванията, без право да гласува, ако не е негов член, за което задължително се уведомява.

(4) Заместник-председателят на общото събрание упражнява правомощията на председателя в негово отсъствие или при упълномощаване от председателя.

Състав на факултетния съвет

Чл. 48. (1) (изм. 2022 г.) Факултетният съвет се състои от 21 до 35 членове и включва представители на академичния състав по основно трудово правоотношение с Университета, студенти и докторанти. Не по-малко от 3/4 от членовете на ФС са хабилитирани лица.

(2) За членове на факултетния съвет може да бъдат избирани:

1. професори, доценти, главни асистенти и асистенти по основно трудово правоотношение с Университета;
2. (изм. 2016 г.) докторанти и студенти в редовна или задочна форма на обучение.

(3) Заместник-декан или ръководител на катедра, който не е член на факултетния съвет, може да участва в неговите заседания, без право да гласува, за което задължително се уведомява.

Избор и освобождаване на членовете на факултетния съвет

Чл. 49. (1) Членовете на факултетния съвет се избират от общото събрание. Деканът е член на факултетния съвет по право и негов председател.

(2) Гласуването за членове на факултетния съвет става по отделни кандидатски листи за квотите по чл. 48:

1. професори и доценти;
2. главни асистенти и асистенти;
3. докторанти и студенти.

(3) Всеки член на общото събрание може да гласува за неограничен брой кандидати от всяка листа.

(4) За избран се смята кандидат, получил най-много гласове, които са повече от половината от гласовете на регистрираните в началото на заседанието членове на общото събрание. Избраните кандидати се подреждат според броя на получените гласове по низходящ ред до попълване на местата в съответната квота. При равен брой гласове за избран се смята кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета.

(5) Ако местата за членове на факултетния съвет по съответната квота не са попълнени при първото гласуване, в същото заседание на общото събрание се провежда второ гласуване само за непопълнените при първото гласуване квоти. В листите за това гласуване се включват неизбраните при първото гласуване кандидати от съответната квота. За избрани при това гласуване се смятат кандидатите, получили най-много гласове, подредени в низходящ ред до попълване на местата в съответната квота. При равен брой гласове за избран се смята кандидатът с по-продължителен трудов стаж в Университета.

(6) (изм. 2017 г.) За предсрочното прекратяване на мандата на член на факултетния съвет се прилагат съответно правилата относно предсрочното прекратяване на мандата на член на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2, 3 и 3а.

(7) (нова 2017 г.) Член на факултетния съвет, избран от квотата на главните асистенти и асистентите, след избирането му за доцент до прекратяването на мандата му по чл. 19, ал. 3а е без право да гласува, когато избраните от квотата на професорите и доцентите изпълняват функциите на научен съвет.

Заседания на факултетния съвет

Чл. 50. (1) Факултетният съвет заседава редовно веднъж месечно с изключение на месеците юли и август. Той се свиква от декана. Деканът може да свика факултетния съвет и на извънредно заседание:

1. по своя преценка;
2. по искане на не по-малко от една четвърт от членовете на съвета.

(2) Членовете на факултетния съвет се уведомяват за заседанието му не по-късно от 7 дни преди насрочената дата, като им се съобщава дневният ред и се предоставят писмените материали, предвидени за обсъждане.

(3) Заседанието на факултетния съвет е редовно, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав. При определяне на кворума се прилагат правилата за редуциране по чл. 12, ал. 4. Общият брой на редуцираните лица не може да бъде повече от една четвърт от списъчния състав.

(4) Заседанието на факултетния съвет се ръководи от декана, а когато е свикано по искане на членове на съвета, от избрано измежду членовете на съвета лице.

(5) За решенията на факултетния съвет се прилага чл. 24.

(6) Заседанията на ФС са открити, освен в случаите, когато ФС реши те да бъдат закрити.

Протокол от заседание на факултетния съвет

Чл. 51. (1) За заседанието на факултетния съвет се води протокол от определено от декана лице. Протоколът се подписва от председателствалия заседанието и протоколиста.

Протоколът се предоставя на разположение на членовете на академичната общност на вътрешната интернет страница на факултета в 14-дневен срок от заседанието.

(2) Всеки член на факултетния съвет има право с писмено заявление до декана да поиска поправка в протокола в срок от 3 дни от узнаването му, но не по-късно от началото на следващото заседание на съвета. Поправката се внася по решение на съвета.

Правомощия на факултетния съвет

Чл. 52. (1) Факултетният съвет е орган за непосредствено управление на факултета.

(2) Факултетният съвет упражнява функцията си по предходната алинея, като:

1. приема вътрешни актове на факултета;
2. (изм. 2016 г.) приема учебните планове и квалификационни характеристики по степени и специалности и ги предлага за утвърждаване от Академичния съвет;
3. приема по предложение на катедрените съвети учебни програми по преподаваните дисциплини;
4. приема специализанти и предлага на Ректора зачисляване на докторанти;
5. определя условията за преместване на студенти от и в други специалности и форми на обучение, за едновременно обучение по повече от една специалност и за обучение по индивидуален учебен план;
6. обсъжда ежегодно състоянието на учебната работа и приема мерки за нейното усъвършенстване;
7. обсъжда основни въпроси на научната и научно-приложната дейност във факултета;
8. приема атестации на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите и оценки за работата на докторантите и предлага на Ректора решения относно последиците по трудовото правоотношение;
9. изслушва периодично информация за състоянието на бюджета на факултета и изразява становище относно неговото изпълнение;
10. организира сътрудничество с други факултети и научни организации;
11. по предложение на декана определя броя, избира и освобождава с тайно гласуване заместник-деканите;
12. (изм. 2016 г.) утвърждава и освобождава предсрочно ръководителите на катедри;
13. открива, преобразува и закрива учебно-научни лаборатории към катедрите и други структурни звена на факултета с изключение на катедри, приема правила за тяхната дейност и определя техните ръководители;
14. създава постоянни и временни помощни органи на факултета, определя техните ръководства и осъществява контрол върху дейността им;
15. решава спорове между катедрите и другите структурни звена на факултета или между тях и техните ръководства;
16. избира и прави предложения до Ректора за освобождаване на нехабилитираните членове на академичния състав и взема решение за привличане на хонорувани преподаватели;
17. (изм. 2016 г.) взема решение за привличане на гост-преподаватели и предлага на Ректора сключване на договори с тях въз основа на финансова и кадрова обосновка;
18. предлага на Академичния съвет:
  - а. (изм. 2016 г.) откриване, преобразуване, закриване и преименуване на катедри, на основни звена, обслужващи звена и на поделения на висшето училище в чужбина, в които обучението по специалностите от професионалните направления и специалностите от регулираните професии се осигурява от академичния състав на факултета;
  - б. план за прием на студенти и докторанти;
  - в. обявяване на конкурси за професори, доценти, главни асистенти, асистенти и докторанти;
  - г. удостояване със званието „Доктор хонорис кауза“;
  - д. удостояване с университетски награди и отличия.
19. осъществява други дейности, предвидени в закон и в този правилник, извън изключителната компетентност на общото събрание.

Научен съвет

Чл. 53. (1) С решение на факултетния съвет професорите и доцентите, които са негови членове, могат да образуват научен съвет на факултета. Научният съвет избира измежду своите членове председател и научен секретар.

(2) Научният съвет дава научни степени и избира на академични длъжности в съответствие с изискванията на действащото законодателство и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

(3) При необходимост по предложение на Факултетния съвет и със заповед на Ректора съставът на научния съвет може да се допълва еднократно за конкретни процедури с други професори, доценти или доктори на науките от факултета или от други научни звена и организации.

(4) В случаите, когато във факултета няма научен съвет, неговите функции по ал. 2 се изпълняват от факултетния съвет.

(5) (нова 2022 г.) Устройството, дейността и организацията на работа на научния съвет на научните институти на Университета се уреждат с правилника за дейността на съответния институт, приет от Академичния съвет на Университета.

Условия за заемане на длъжностите декан и заместник-декан

Чл. 54. (1) (изм. 2018 г., изм. 2022 г.) Декан може да бъде професор или доцент, който към деня на избора има не по-малко от 5 последователни години трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета и чиято възраст към датата на избора позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65-годишна възраст.

(2) (изм. 2022 г.) Заместник-декан може да бъде професор или доцент който през последната 1 година към деня на избора е работил по основно трудово правоотношение на пълно работно време с Университета и чиято възраст към датата на избора позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65-годишна възраст.

(3) Деканът и заместник-деканите не може:

1. да заемат:

а. друга ръководна длъжност в орган на управление на Университета – Ректор, заместник-ректор, помощник-ректор, Председател или Заместник-председател на Общото събрание или на Контролния съвет на Университета;

б. (нова 2018 г.) изборната длъжност председател или заместник председател на Общото събрание на факултета.

в. (предишна б. – 2018 г.) ръководна длъжност в друго висше училище.

2. да бъдат на ръководна длъжност в централни ръководни органи на политически и синдикални организации.

(3а) Ако избраният за декан или заместник-декан не отговаря на условията по предходната алинея, той е длъжен в едномесечен срок от деня на избора да предприеме мерки за освобождаването си от несъвместимата длъжност. В противен случай изборът се смята непроизведен.

(4) Декан и заместник-декан може да заема същата длъжност не повече от два последователни мандата.

(5) Мандатът на заместник-деканите се определя от мандата на Декана, по чието предложение са избрани.

Правомощия на декана

Чл. 55. (1) Деканът ръководи и представлява факултета и ръководи заседанията на факултетния съвет.

(2) Деканът:

1. свиква заседанията на факултетния съвет;

2. Предлага на Факултетния съвет кандидатури за заместник-декани.

3. организира и осъществява контрол върху изпълнението на решенията на общото събрание и на факултетния съвет и текущото управление на факултета;
  4. предлага на Общото събрание годишен отчет за дейността на факултета;
  5. осъществява контрол по отношение изпълнението на задълженията на членовете на академичната общност и на служителите във факултета;
  6. изпълнява други функции, предвидени в закон, в този правилник и в други вътрешни актове на Университета, и решава всички въпроси относно управлението на факултета извън изключителната компетентност на общото събрание и на факултетния съвет.
- (3) При отсъствие на декана или при изрично упълномощаване от него функциите му се осъществяват от определен от него заместник-декан.

Декански съвет

Чл. 56. Помощен орган на декана е декански съвет в състав от декана и заместник-деканите. Той се председателства от декана.

Предсрочно прекратяване на мандата на декана и на заместник-декан

Чл. 57. (1) (изм. 2022 г.) Мандатът на декана и на заместник-декан може да бъде прекратен: предсрочно на основанията за предсрочно прекратяване на мандата на член на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2; когато бъде освободен от длъжност като хабилитиран преподавател и при навършване на 65-годишна възраст.

(2) (изм. 2016 г.) В случаите по чл. 19, ал. 2, т. 6 прекратяването на мандата на декана се осъществява по искане на факултетния съвет или на не по-малко от една пета от членовете на общото събрание, а на мандата на заместник-декан – по искане на декана или на не по-малко от една пета от членовете на факултетния съвет.

(3) Предсрочно прекратяване на мандата на Декана или на заместник-декан по предходната алинея се осъществява с решение на органа, който го е избрал, прието с мнозинство повече от половината от списъчния му състав.

Департамент

Чл. 58. (1) Департаментът е основно структурно звено на Университета за обучение по една или повече дисциплини, които не са специалност.

(2) (изм. 2022 г.) Департамент се създава от Академичния съвет и има най-малко 14-членен академичен състав на основен трудов договор.

(3) Органи на управление на департамента са:

1. общо събрание;
2. съвет на департамента;
3. директор.

(4) Общото събрание на департамента се състои от професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите по основно трудово правоотношение с Университета и от представители на административния и помощен персонал. Професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите са най-малко 80 на сто от състава на общото събрание.

(5) Съветът на департамента е в състав от 5 до 25 души, от които най-малко 60 на сто са професори и доценти по основно трудово правоотношение с Университета. Той се избира от общото събрание. Директорът на департамента е член на съвета на департамента по право.

(6) Директорът на департамента е професор или доцент, който се избира от общото събрание при условията за избор на декан.

(7) За дейността на органите на управление на департамента се прилагат съответно правилата относно органите на управление на факултета.

(8) Разпоредбите на алинеи 3 – 6 не се отнасят за департамент „Спорт”. Структурата на този департамент, конституирането и функциите на неговите органи на управление се определят от Академичния съвет с нарочен правилник.

Чл. 58а (заличен).

Раздел трети

СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ НА КАТЕДРАТА

Предмет на дейност

Чл. 59. (1) Катедрата е структурно звено на факултет или департамент за осъществяване на учебна и научна дейност по една или група сродни дисциплини, в което работи най-малко седемчленен научно-преподавателски състав по основно трудово правоотношение с Университета.

(2) Когато численият състав на катедрата се намали под определения в предходната алинея минимум, по решение на факултетния съвет катедрата се присъединява временно към сродна катедра до попълване на този състав, но за не повече от 3 години. Ако в този срок численият състав на катедрата не се попълни, тя се закрива.

Създаване, преобразуване и закриване

Чл. 60. Катедра се създава, преобразува и закрива по реда на чл. 52, ал. 2, т. 18, буква „а“.

Автономия

Чл. 61. Катедрата се ползва с автономия в учебната и научната дейност, която се изразява в:

1. подготовка и обсъждане на учебни планове и учебни програми;
2. обсъждане на учебници и учебна литература за обучение по преподаваните дисциплини;
3. обсъждане на научни и научно-приложни трудове;
4. подготовка на научноизследователски и научно-приложни проекти;
5. разпределение на учебната заетост.

Органи на управление

Чл. 62. Органи на управление на катедрата са:

1. катедрен съвет;
2. ръководител.

Състав на катедрения съвет

Чл. 63. (1) Катедреният съвет се състои от всички професори, доценти, главни асистенти и асистенти в катедрата, които работят по основно трудово правоотношение с Университета.

(2) При обсъждане на въпроси от учебната дейност в неговите заседания могат да участват, без право да гласуват, представители на студентите и на докторантите, хонорувани преподаватели и членове на административния и помощен персонал на катедрата, освен ако катедреният съвет реши друго.

(3) При обсъждане на научни трудове, по преценка на катедрения съвет, в неговите заседания може да участват и докторантите, както и специалисти от други научни звена.

Заседания на катедрения съвет

Чл. 64. (1) Катедреният съвет заседава редовно веднъж месечно с изключение на месеците юли и август. Той се свиква от ръководителя на катедрата. Ръководителят на катедрата свиква катедрения съвет и на извънредно заседание:

1. по своя преценка;
2. по искане на:
  - а. не по-малко от 25 на сто от членовете на катедрения съвет;
  - б. декана или директора на департамента.

(2) Членовете на катедрения съвет се уведомяват за заседанието му не по-късно от 7 дни преди насрочената дата, като им се съобщава дневният ред.

(3) Заседанието на катедрения съвет е редовно, ако присъстват не по-малко от две трети от списъчния му състав, определен по правилата за редуциране по чл. 12, ал. 4. В случаите по чл. 66, т. 3 кворумът се изчислява от професорите, доцентите и докторите на науките.

(4) Заседанието на катедрения съвет се ръководи от ръководителя на катедрата. Когато заседанието е свикано за произвеждането на избор на ръководител на катедрата, заседанието се ръководи от нарочно избрано измежду членовете на съвета лице.

(5) За решенията на катедрения съвет се прилага съответно чл. 24.

Протокол от заседание на катедрения съвет

Чл. 65. (1) За заседанието на катедрения съвет се води протокол от секретаря на катедрата. Протоколът се подписва от председателствалия заседанието и протоколиста. Протоколът се предоставя на разположение на членовете на съвета при секретаря на катедрата в тридневен срок от провеждането на заседанието.

(2) Всеки член на катедрения съвет има право с писмено заявление до ръководителя на катедрата да поиска поправка в протокола в срок до три дни от узнаването му, но не по-късно от началото на следващото заседание на съвета. Поправката се внася по решение на съвета.

Правомощия на катедрения съвет

Чл. 66. Катедреният съвет:

1. предлага на факултетния съвет или съвета на департамента:

а. учебни програми по преподаваните учебни дисциплини;

б. обявяване на конкурси за избор на професори, доценти, главни асистенти и асистенти;

в. прием на докторанти и специализанти;

г. утвърждаване на избрания ръководител на катедрата.

д. разпределение на учебната заетост и избор на хонорувани преподаватели;

е. откриване, преобразуване и закриване на учебно-научни лаборатории и изследователски центрове към катедрата и избор на техни ръководители;

2. обсъжда състоянието и организацията на учебния процес и приема мерки за тяхното усъвършенстване;

3. предлага на факултетния, респективно научния съвет откриване на процедури за защита на дисертационни трудове, дава заключения за качествата на хабилитационни трудове в предвидените в закона случаи и предлага състав на научни журита;

4. обсъжда индивидуалните планове и отчетите на професорите, доцентите, главните асистенти, асистентите и докторантите;

5. участва в атестирането на членовете на академичния състав, на административния и помощен персонал и в оценяването на докторантите;

6. обсъжда научни трудове;

7. обсъжда и решава други въпроси, свързани с дейността на катедрата.

Условия за заемане на длъжността ръководител на катедра

Чл. 67. (1) (изм. 2022 г.) Ръководител на катедра може да бъде професор или доцент, който към деня на избора има най-малко една година трудов стаж по основно трудово правоотношение с Университета на пълно работно време и чиято възраст към датата на избора позволява да изпълни поне половината от законоустановения мандат до навършване на 65-годишна възраст.

(2) Ръководителят на катедра не може:

1. да бъде в ръководни органи в друго висше училище;

2. да заема ръководна длъжност в централни ръководни органи на политически партии и синдикални организации.

(3) Мандатът на ръководителя на катедра е четири години. Ръководителят може да заема тази длъжност не повече от два последователни мандата.

Избор на ръководител на катедра

Чл. 68. (1) Изборът на ръководител на катедра се извършва от катедрения съвет.

(2) Изборът на ръководител на катедра се насрочва от декана или от директора на департамента не по-късно от един месец преди изтичане на мандата на действащия ръководител на катедрата. При предсрочно прекратяване на мандата на действащия ръководител на катедрата, избор се насрочва от декана или от директора на департамента в 14 дневен срок.

Произвеждане на избор на ръководител на катедра

Чл. 69. (1) Изборът на ръководител на катедра се произвежда на нарочно заседание на катедрения съвет на датата, определена от декана или директора на департамента.

(2) Заседанието е редовно, ако на него присъстват не по-малко от две трети от списъчния състав на катедрения съвет.

(3) Катедреният съвет избира с явно гласуване председател на заседанието и комисия по избора в състав – председател и двама членове с мнозинство повече от половината от присъстващите.

(4) Издигането на кандидатури за ръководител на катедра може да стане от всеки член на катедрения съвет при условията по чл. 67, ал. 1 и 2 от този правилник. Професори и доценти може да издигнат и собствените си кандидатури.

(5) Избор на ръководител на катедра се провежда и когато има само един кандидат.

(6) Изборът на ръководител на катедра се извършва с тайно гласуване. Всеки от членовете на катедрения съвет може да гласува положително само за един кандидат от кандидатската листа. За избран се смята кандидатът, получил повече от половината от гласовете на членовете на катедрения съвет.

(7) Ако никой от кандидатите не събере повече от половината гласове, по доклад от председателя на заседанието деканът или директорът на департамента насрочва нова дата за избор в едномесечен срок от датата на проведения избор. До избирането му досегашният ръководител продължава да изпълнява функциите си, а когато неговият мандат се прекратява предсрочно или навърши 65-годишна възраст, по предложение на декана или директора на департамента Ректорът назначава временно изпълняващ длъжността.

Утвърждаване на ръководител на катедра

Чл. 69а. (1) (изм. 2017 г.) Избраният ръководител на катедра се утвърждава с прието с решение на първото заседание на Факултетния съвет (Съвета на департамента) след проведения избор по доклад от председателя на заседанието по избора. Той се смята за утвърден, ако е получил повече от половината гласове от списъчния състав на Факултетния съвет (Съвета на департамента).

(2) Ако избраният от катедрения съвет кандидат за ръководител на катедра не бъде утвърден от Факултетния съвет или от Съвета на департамента, се провежда нов избор. Датата за новия избор се насрочва от Декана или Директора на департамента не по-късно от един месец от заседанието на Факултетния съвет или Съвета на департамента.

(3) До утвърждаване на нов ръководител на катедрата предишният ръководител продължава да изпълнява функциите си, а ако неговият мандат е прекратен предсрочно или той навърши 65-годишна възраст, по предложение на Декана или Директора на департамента Ректорът назначава временно изпълняващ длъжността.

Правомоция на ръководителя на катедра

Чл. 70. (1) Ръководителят на катедра осъществява постоянно ръководство на катедрата, представлява я и председателства катедрения съвет.

(2) При отсъствие на ръководителя на катедрата функциите му се изпълняват от определен от него професор или доцент в катедрата.

Предсрочно прекратяване на мандата на ръководител на катедра

Чл. 71. (1) Мандатът на ръководителя на катедра може да бъде прекратен предсрочно на основанията за предсрочно прекратяване на мандата на член на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2.

(2) Прекратяването на мандата по чл. 19, ал. 2, т. 2 се осъществява по искане на:

1. факултетния съвет или съвета на департамента;
2. не по-малко от половината от списъчния състав на катедрения съвет.

(3) Прекратяването на мандата по предходната алинея се осъществява от факултетния съвет или съвета на департамента с тайно гласуване. Решението се приема с мнозинство повече от половината от списъчния състав на факултетния съвет или съвета на департамента.

Учебно-научна лаборатория

Чл. 72. (1) Учебно-научната лаборатория е структурно звено на катедра или на факултет.

(2) Учебно-научната лаборатория може да извършва и производствена и сервизна дейност.

(3) Дейността на учебно-научната лаборатория се осъществява от професори, доценти, главни асистенти и асистенти и помощен персонал от специалисти и лаборанти от факултета и от Научноизследователския сектор.

(4) Учебно-научната лаборатория се ръководи и представлява от ръководител, който се избира от факултетния съвет.

(5) Структурата, редът за създаване, преобразуване и прекратяване и за дейността на учебно-научните лаборатории се уреждат в правилник за учебно-научните лаборатории, приет от Академичния съвет.

Раздел четвърти

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Предмет на дейност

Чл. 73. (1) Университетската библиотека е самостоятелно структурно звено, което обслужва учебната, научната и културната дейност на Университета, осъществява научни изследвания в областта на библиотечното дело и библиографията и служи като национален депозиториум на учебна и научна литература.

(2) Основни задачи на Университетската библиотека са:

1. осигуряване с информация на образователната, научната и културната дейност на Университета;
2. оказване на методическо ръководство и подпомагане на дейността на библиотеките в други висши училища;
3. осъществяване на научни изследвания в областта на библиотечно-информационните науки;
4. осъществяване на международен книгообмен.

Структура

Чл. 74. (1) Университетската библиотека се състои от централна библиотека и филиални библиотеки.

(2) Централната библиотека осъществява организационно и методическо ръководство на филиалните библиотеки.

(3) Условието и редът за ползване на филиалните библиотеки се определят от ръководителя на Университетската библиотека съвместно с ръководителите на структурните звена, в които са създадени.

Органи на управление

Чл. 75. Органи на управление на Университетската библиотека са:

1. библиотечен съвет;
2. директор.

Библиотечен съвет

Чл. 76. (1) Библиотечният съвет се състои от 7 души, определени от Академичния съвет.

(2) Библиотечният съвет:

1. обсъжда ежегодно състоянието на библиотечните фондове и предлага мерки за тяхното съхраняване и обогатяване;
2. обсъжда основни въпроси на изследователската дейност на Университетската библиотека;
3. организира сътрудничество с други библиотеки;
4. осъществява други дейности, предвидени в закон и в този правилник във връзка с дейността на Университетската библиотека.

(3) Председателят на библиотечния съвет е професор или доцент, който се избира от Академичния съвет по предложение на Ректора за срок от 4 години. Той ръководи и представлява библиотечния съвет, свиква и ръководи неговите заседания. Мандатът на председателя може да бъде прекратен предсрочно по реда на избирането му на основанията за предсрочно прекратяване на мандата на член на Академичния съвет по чл. 19, ал. 2. Решението се приема с мнозинство повече от половината от членовете на Академичния съвет по списъчен състав.

Директор

Чл. 77. (1) Директорът ръководи и представлява Университетската библиотека. Той:

1. организира и контролира изпълнението на решенията на библиотечния съвет и осъществява текущото управление на Университетската библиотека;
2. внася пред Академичния съвет годишен отчет за дейността на Университетската библиотека;
3. изпълнява други функции, предвидени в закон, в този правилник и в други вътрешни актове на Университета, и решава всички въпроси относно управлението на Университетската библиотека извън изключителната компетентност на Академичния съвет и на библиотечния съвет.

Правилник

Чл. 78. Организацията на дейността и вътрешният ред в Университетската библиотека се уреждат в правилник, приет от Академичния съвет по предложение на библиотечния съвет.

Раздел пети

УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ С ПЕЧАТНИЦА

Предмет на дейност

Чл. 79. (1) Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ с печатница

(Издателството) осигурява учебната, научната и културно-информационната дейност на Университета с необходимите печатни издания и популяризира научните постижения на академичния състав.

(2) Издателството е юридическо лице със седалище в София.

(3) Организацията, управлението и издръжката на Издателството, както и отношенията му с другите структурни звена на Университета, се определят от Академичния съвет.

Органи на управление

Чл. 80. Органи на управление на Издателството са:

1. управителен съвет;
2. директор.

Управителен съвет

Чл. 81. (1) Управителният съвет на Издателството се състои от 7 членове, определени от Академичния съвет. Председател на управителния съвет е заместник-ректор. Директорът на Издателството и главният счетоводител могат да участват в заседанията на управителния съвет, без право да гласуват, за което задължително се уведомяват.

(2) Управителният съвет определя и провежда политиката на Издателството, като:

1. приема:
  - а. ежегоден издателски план;
  - б. правилник за вътрешната организация на дейността на Издателството;
  - в. производствените норми, калкулациите и ценоразписа на извършваните от Издателството услуги;
2. контролира:
  - а. изпълнението на издателския план, издателските договори и договорите за спонсорство;
  - б. разходването на финансовите средства;
3. предлага на Ректора сключване на договори относно материалната база на Издателството.

Директор

Чл. 82. Директорът ръководи и представлява Издателството. Той:

1. организира и контролира изпълнението на решенията на управителния съвет и текущото управление на Издателството;
2. представя на Академичния съвет годишен доклад за дейността на Издателството;
3. сключва и прекратява трудовите договори с работниците и служителите в Издателството и упражнява дисциплинарна власт по отношение на тях;
4. изпълнява други функции, предвидени в закон, в този правилник и в други вътрешни актове на Университета, и решава всички въпроси относно управлението на Издателството извън изключителната компетентност на Академичния съвет и на Управителния съвет.

Издателски план

Чл. 83. (1) Издателството осъществява дейността си по чл. 79, ал. 1 въз основа на годишен издателски план, който се приема от управителния съвет и се утвърждава от Академичния съвет.

(2) Издателският план включва:

1. заглавия по квоти на факултетите, департаментите и Ректората за субсидираната от Университета дейност;
2. общи заглавия.

(3) Квотите по т. 1 на предходната алинея се определят както следва:

1. 25 на сто за издания и акцидентни материали на Ректората;
2. 25 на сто по равно между факултетите, департаментите и другите самостоятелни звена;
3. 50 на сто между факултетите, департаментите и другите самостоятелни звена, от които:
  - а. 55 на сто според броя на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите;
  - б. 45 на сто според броя на обучаваните студенти.

(4) Извън годишните квоти на факултетите и департаментите професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите по основно трудово правоотношение с Университета имат предимство за включване в издателския план.

(5) При наличие на свободни мощности Издателството може да осъществява издаване на общи заглавия.

(6) Отчетът за изпълнението на годишния издателски план се приема от управителния съвет и се утвърждава от Академичния съвет.

Финансиране

Чл. 84. (1) Дейността на Издателството се финансира със средства от:

1. издателска, полиграфична и търговска дейност;
2. годишна субсидия от бюджета на Университета;
3. дарения, завети и завещания;
4. реклами;
5. други допустими от закона източници.

(2) Бюджетът на Издателството се разходва за:

1. продукцията по ал. 3 и ал. 4 на предходния член;
2. поддържане на материално-техническата база на Издателството;
3. трудови възнаграждения на работниците и служителите в Издателството и дължимите върху тях осигурителни вноски за задължителното обществено и здравно осигуряване;
4. авторски възнаграждения за произведенията по ал. 3 и ал. 4 на предходния член.

(3) 20 на сто от приходите на Издателството от несубсидирана от Университета дейност се предоставят на Университета.

Чл. 85. (заличен)

Раздел шести

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ СЕКТОР

Предмет на дейност

Чл. 86. Научноизследователският сектор е самостоятелно структурно звено на Университета за организиране, обслужване и извършване на фундаментални и приложни изследвания, консултантска, експертна, технологична, проектна дейност, трансфер на технологии, информационно обслужване на изследователската дейност.

Структура

Чл. 87. (1) Научноизследователският сектор осъществява дейността си чрез временни творчески колективи.

(2) В колективите по ал. 1 могат да участват членове на академичния състав на Университета и други лица с подходяща квалификация.

(3) В Научноизследователския сектор може да бъдат създавани самостоятелни специализирани звена. Те се създават, преобразуват и прекратяват от управителния съвет.

Органи на управление

Чл. 88. (1) Органи на управление на Научноизследователския сектор са:

1. общо събрание;
2. управителен съвет;
3. директор.

Състав на Общото събрание

Чл. 89. Общото събрание на Научноизследователския сектор се състои от:

1. ръководителите на творчески колективи;
2. щатните служители в Научноизследователския сектор с повече от 3 години трудов стаж в Университета;
3. членовете на управителния съвет.

Компетентност на Общото събрание

Чл. 90. Общото събрание:

1. приема:
  - а. стратегия за дейността на Научноизследователския сектор;
  - б. годишен отчет за дейността на управителния съвет;
2. определя общите насоки на дейността на Научноизследователския сектор;
3. избира с тайно гласуване управителен съвет;
4. предлага на Академичния съвет проект за правилник за дейността на Научноизследователския сектор.

Управителен съвет

Чл. 91. (1) Управителният съвет на Научноизследователския сектор се състои от 7 до 9 членове. Председател на Управителния съвет по право е заместник-ректор, който отговаря за научно-изследователската дейност. Той се назначава за председател със заповед на Ректора. Директорът на Научноизследователския сектор и главният счетоводител може да участват в заседанията на съвета, без право да гласуват, за което задължително се уведомяват.

(2) Управителният съвет:

1. приема:
  - а. структурата и специализираните звена на Научноизследователския сектор;
  - б. годишен план за дейността на Научноизследователския сектор;
  - в. годишен отчет за дейността на Научноизследователския сектор;
2. контролира:
  - а. изпълнението на договорите;
  - б. разходването на финансовите средства;
3. изпълнява други функции, възложени му в Правилника за дейността и от Общото събрание на Научноизследователския сектор.

Директор

Чл. 92. Директорът ръководи и представлява Научноизследователския сектор. Той:

1. организира и контролира изпълнението на решенията на управителния съвет и осъществява текущото управление на Научноизследователския сектор;
2. докладва ежегодно пред Академичния съвет приетия от Управителния съвет годишен отчет за дейността на Научноизследователския сектор;
3. предлага на Ректора сключване на трудови договори с работниците и служителите в Научноизследователския сектор;
4. изпълнява други функции, предвидени в закон, в този правилник и в други вътрешни актове на Университета, и решава всички въпроси относно управлението на Научноизследователския сектор извън изключителната компетентност на общото събрание и на управителния съвет.

Договори

Чл. 93. (1) Научноизследователският сектор осъществява дейността си въз основа на договори за изпълнение на проекти и/или задачи. Цената на научноизследователските продукти и услуги се определя по взаимно съгласие с възложителя и включва разходите по създаването на съответните продукти и услуги без формиране на печалба.

(2) След изпълнението на задачата закупените по договорите по ал. 1 дълготрайни материални активи се зачисляват в собственост на Университета и се стопанисват от ръководителя на проекта или упълномощено от него лице. Краткотрайните материални активи остават на разположение на ръководителя на проекта и на съответното структурно звено на Университета.

(3) Университетът не отговаря имуществено за неизпълнението на задълженията на Научноизследователския сектор. Научноизследователският сектор не отговаря имуществено за неизпълнението на задълженията на Университета.

Финансиране

Чл. 94. (1) Дейността на Научноизследователския сектор се финансира със средства от:

1. изпълнение на договори;
2. дарения, завети и завещания;

(2) Положителният годишен финансов резултат от дейността на Научноизследователския сектор се разпределя както следва:

1. собствен капитал на Научноизследователския сектор 23 на сто, от който за:
  - а. основен капитал 15 на сто;
  - б. фонд „Резерв за работна заплата“ и фонд „Социално-битово и културно обслужване“ 5 на сто;
  - в. фонд „Стопански риск“ 3 на сто;
2. възнаграждения на:
  - а. щатните служители на Научноизследователския сектор по решение на управителния съвет;
  - б. членовете на управителния и на контролния съвет по решение на общото събрание;
3. стимулиране на научноизследователската дейност по решение на управителния съвет при определени в правилника за дейността на Научноизследователския сектор условия.

Правилник

Чл. 95. Устройството и дейността на Научноизследователския сектор се уреждат с правилник, приет от Академичния съвет по предложение на общото събрание на Научноизследователския сектор.

Раздел седми

УНИВЕРСИТЕТСКИ ЦЕНТЪР ЗА ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

Предмет на дейност

Чл. 96. (1) Университетският център за информационни и комуникационни технологии (Центърът) е самостоятелно структурно звено на Университета за изграждане и поддържане на съвременна комуникационна инфраструктура на университетската компютърна мрежа.

(2) Основни задачи на Центъра са:

1. поддържане на потребителски ориентирана компютърна мрежа, която запазва автономността и възможността Университетът и неговите структурни звена да развиват и ползват ресурсите на факултетните мрежи по свои решения и осигуряване на връзката на университетската компютърна мрежа с други мрежи;
2. изграждане и поддържане на университетски информационни сървъри с общо предназначение, за учебна и научна дейност, за обслужване управлението на учебния процес, за управленска и финансова дейност;
3. предоставяне на съвременни компютърни средства и технологии за обучение и научноизследователска дейност.

(3) Материално-техническата база и интелектуалните продукти на Центъра принадлежат на Университета.

Органи на управление

Чл. 97. Органи на управление на Центъра са:

1. съвет на Университетския център за информационни и комуникационни технологии;
2. ръководител.

Съвет на Университетския център за информационни и комуникационни технологии

Чл. 98. (1) Съветът на Центъра се състои от 5 души, определени от Академичния съвет. Ръководителят на Центъра е член на съвета по право. В заседанията на съвета могат да участват, без право да гласуват, заместник-ръководителите на Центъра.

(2) Съветът на Центъра:

1. приема проект за правила за вътрешната организация на дейността в Центъра и ги предлага за утвърждаване от Академичния съвет;
2. обсъжда основни въпроси на дейността на Центъра и приема мерки за нейното усъвършенстване;
3. прави предложения пред Академичния съвет за откриване, преобразуване и закриване на звена на Центъра;
4. решава спорове между структурните звена на Центъра.

Ръководител

Чл. 99. (1) Ръководителят на Центъра:

1. ръководи и представлява Центъра, свиква и ръководи неговите заседания;
2. организира изпълнението на решенията на органите на управление на Университета относно дейността на Центъра;
3. упражнява предоставената му с този правилник дисциплинарна власт по отношение на работниците и служителите в Центъра;
4. изпълнява други функции, предоставени му със закон, с този правилник и с други вътрешни актове на Университета извън изключителната компетентност на съвета на Центъра.

(2) При отсъствие на ръководителя и при изрично упълномощаване от него функциите на ръководителя се осъществяват от неговия заместник.

Правилник

Чл. 100. Устройството и дейността на Центъра се уреждат с правилник, приет от Академичния съвет по предложение на съвета на Центъра.

Раздел седми (а)

ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Предмет на дейност

Чл. 100а. Центърът за дистанционно обучение е самостоятелно обслужващо звено, което извършва съвместно с факултетите дейността по планирането и организацията на дистанционната форма на електронно обучение.

Органи на управление

Чл. 100б. Органи за управление на Центъра за дистанционно обучение са:

1. директор;
2. експертен съвет за дистанционно обучение.

Правилник

Чл. 100в. Устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение се уреждат с Правилник за планирането, организацията и провеждането на електронното дистанционно обучение в СУ „Св. Климент Охридски”, приет от Академичния съвет.

Раздел осми

ПОДЕЛЕНИЕ „СОЦИАЛНО-БИТОВО ОБСЛУЖВАНЕ“

Предмет на дейност

Чл. 101. (1) Поделение „Социално-битово обслужване“ (Поделението) осъществява дейността по управлението и стопанисването на предоставените на Университета студентски общежития и столове.

(2) Поделението:

1. ръководи дейността по социално-битовото обслужване на студентите, докторантите и специализантите;
2. осъществява управлението на общежитията, поддържането на сградите, помещенията, инсталациите, съоръженията и инвентара в тях и прилежащите им територии;
3. организира столовото хранене и осигурява поддръжката на материалната база; извършва други необходими дейности с цел оптималното използване на материалната база на общежитията и столовете.

Органи на управление

Чл. 102. Органи на управление на Поделението са:

1. управителен съвет;
2. изпълнителен директор.

Управителен съвет

Чл. 103. (1) Управителният съвет на Поделението се състои от 5 души, определени от Ректора. Изпълнителният директор може да участва в заседанията на управителния съвет, без право да гласува.

(2) Управителният съвет:

1. предлага на Ректора:
  - а. проект за правилник за устройството и дейността на Поделението;
  - б. годишен план за дейността, проект за бюджет и финансов отчет на Поделението;
  - в. структурата на Поделението, щатното разписание и длъжностните характеристики;
  - г. изпълнителен директор;
  - д. членовете на Комисията по социално-битовите въпроси на учащите;
2. предлага на Ректора и на Академичния съвет провеждане на конкурси по Закона за държавната собственост и Закона за обществените поръчки;
3. осъществява контрол върху дейността на изпълнителния директор;
4. приема шестмесечен и годишен отчет за дейността на изпълнителния директор;
5. по предложение на председателя на Комисията по социално-битовите въпроси на учащите и изпълнителния директор определя размерите на възнагражденията на членовете на комисията;
6. разглежда възражения срещу решенията на Комисията по социално-битовите въпроси на учащите за настаняване на студенти, докторанти и специализанти от Университета в студентските общежития.

Изпълнителен директор

Чл. 104. Изпълнителният директор:

1. осъществява оперативното управление на Поделението;
2. организира изпълнението на решенията на управителния съвет;
3. представя в управителния съвет шестмесечни отчети;
4. предлага на Ректора сключване, изменение или прекратяване на трудовите договори с работниците и служителите в Поделението.

Финансиране

Чл. 105. (1) Поделението има обособен бюджет в общия бюджет на Университета.

(2) Дейността на поделението се финансира със средства от:

1. републиканския бюджет по определения за страната норматив за един леглоден и един храноден в студентските общежития и столове;
2. наеми и такси.

(3) Бюджетът на поделението се приема от Академичния съвет.

Правилник

Чл. 106. Устройството и дейността на Поделението се уреждат с правилник, приет от Академичния съвет по предложение на управителния съвет.

Раздел осми (а)

УНИВЕРСИТЕТСКИ БОТАНИЧЕСКИ ГРАДИНИ

Предмет на дейност

Чл. 106а. (1) Университетските ботанически градини са самостоятелно обслужващо звено на Университета.

(2) Университетските ботанически градини:

1. обслужват учебната, научната и образователната дейност в областта на растителното биоразнообразие, растителната екология и еволюция;
2. (нова 2019 г.) развиват научнопроизводствена дейност и осъществяват реализация на създадените научноизследователски резултати;
3. развиват и поддържат документираните растителни колекции;
4. осъществяват обмен, придобиване, отглеждане и експониране на расте-ния за научни цели и демонстрация на умения в областта на градинарството и цветарството;
5. участват в изучаването, управлението и опазването на природната среда в границите на защитените територии;
6. (нова 2019 г.) осъществяват научни, образователни, консултантски и популяризаторски дейности с цел повишаване на човешкото познание за флората.

Органи на управление

Чл. 106б. (1) Ръководството на Университетските ботанически градини се осъществява от Директор, Заместник-директор и Ръководители на градини.

(2) Директорът:

1. ръководи и представлява Университетските ботанически градини;
2. организира и контролира изпълненията на решенията на Академичния съвет;
3. въз основа на упълномощаване от Ректора представлява Софийския университет по въпроси, свързани с Университетските ботаническите градини;
4. контролира и координира дейността на ръководителите на градините
5. представя пред Академичния съвет годишен отчет за дейността на Университетските ботанически градини.

Финансиране

Чл. 106в. (1) Университетските ботанически градини имат самостоятелен бюджет, който се формира от:

1. (изм. 2018 г.) бюджетна субсидия за научно-изследователска и учебна дейност;
2. дарения и наеми;
3. приходи от входни билети за посещение в ботаническите градини и др.;
4. приходи от научноизследователска и консултантска дейност;
5. средства по международни програми;

6. приходи от стопанска дейност;
7. други допустими от закона източници.

Правилник

Чл. 106г. Устройството и дейността на Университетските ботанически градини се уреждат с правилник, приет от Академичния съвет.

Раздел девети

ДРУГИ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА

Центрове, бази, музеи и др.

Чл. 107. (1) Други структурни звена на Университета като центрове, опитни полета, учебно производствени бази, музеи, домове за наука и отдих и т. н. се създават, преобразуват и закриват по решение на Академичния съвет.

(2) Структурата и дейността на звената по предходната алинея се определят от Академичния съвет в акта за създаването им или в нарочен правилник.

Глава трета АКАДЕМИЧНА ОБЩНОСТ

Дял първи АКАДЕМИЧЕСКИ СЪСТАВ

Раздел първи НАУЧНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Равенство във възможностите

Чл. 108. (1) Не се допускат различия, изключване или предпочитане при заемане на научно-преподавателска длъжност и в професионалното развитие на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите, основани на раса, етническа принадлежност, пол, сексуална ориентация, религия, партийна или синдикална принадлежност, политически убеждения, националност, произход или семейно положение.

(2) Никой не може да бъде задължаван да обявява своите политически, религиозни или идеологически убеждения, нито сексуалната си ориентация във връзка със заемането на научно-преподавателска длъжност или осъществяване на такава дейност.

Научни степени

Чл. 109. (1) Научните степени в Университета са:

1. доктор;
2. доктор на науките.

(2) Научните степени по предходната алинея се дават по реда и при условията, установени със закон и нарочен правилник на Университета, приет от Академичния съвет.

Академични длъжности

Чл. 110. (1) Академични длъжности в Университета са:

1. за хабилитирани научно-преподавателски кадри:
  - а. доцент;
  - б. професор;
2. за нехабилитирани научно-преподавателски кадри:
  - а. асистент;
  - б. главен асистент.

(2) Заемането на академични длъжности по предходната алинея става въз основа на конкурс при условия и по ред, установени със закон и нарочен правилник на Университета, приет от Академичния съвет.

(3) По реда на предходната алинея за обучение по учебни дисциплини, които не се включват в специалност, може да бъдат избирани преподаватели и старши преподаватели. За тях се прилагат съответно правилата относно научно-преподавателските кадри, установени в този правилник.

(4) За осъществяване на научноизследователска дейност в изпълнение на конкретни научни задачи и при финансово осигурени проекти за определен срок може да бъдат привлечени външни специалисти.

Чл. 111. (заличен)

Обявяване на конкурс за заемане на академична длъжност

Чл. 112. (1) Конкурс за заемане на академична длъжност се обявява от Академичния съвет по предложение на факултетния съвет.

(2) (изм. 2017 г.) Конкурс се обявява при доказана нужда, когато работата по заеманата длъжност ще осигурява не по-малко от 45 часа лекции по задължителни учебни дисциплини

за професор или доцент, и не по-малко от 270 часа упражнениия или семинарни занятия за главен асистент или асистент.

(3) Конкурсите за научно-преподавателски кадри за нуждите на Медицинския факултет по предклиничните, параклиничните и клиничните специалности се обявяват от Университета. Трудовите правоотношения се създават с Директора на Университетска болница „Лозенец“ съгласувано с Ректора на Университета.

(4) Броят и видовете академични длъжности по структурни звена се определят в щатното разписание на Университета.

Начало на изпълнението по трудовото правоотношение

Чл. 113. (1) Със спечелилия конкурса се сключва споразумение по чл. 107 от Кодекса на труда, в което се определят денят на постъпване на работа, работното място, трудовото възнаграждение и други условия за изпълнение на работата. Споразумението се подписва от Ректора и спечелилия конкурса.

(2) Всеки новопостъпил професор или доцент изнася обявена от декана на факултета или директора на департамента встъпителна лекция в присъствие на преподаватели и студенти от Университета.

Права

Чл. 114. (1) Освен предвидените в Конституцията и законите права, всеки член на академичния състав по трудово правоотношение с Университета има право:

1. да избира свободно методи и форми на преподаване съгласно учебния план на специалността и учебната програма на съответната учебна дисциплина;
2. да избира свободно тематиката, методите и формите на научните си изследвания и научната критика;
3. да публикува свободно научните си изследвания в българския и чуждестранния научен печат;
4. да ползва материалната и информационната база на Университета;
5. да ползва платен творчески отпуск при условия и по ред, установени в колективния трудов договор;
6. да бъде освобождаван от преподавателска работа за срок до една година на всеки седем години трудов стаж в Университета за изпълнение на конкретна творческа задача. Правото по тази точка не може да се упражнява през един и същ период с правото по предходната точка;
7. да поддържа и повишава своята професионална, езикова и информационна квалификация със съдействието на Университета;
8. да избира и да бъде избран в органите на управление на Университета и на неговите структурни звена при условията, установени в закон и в този правилник;
9. да членува свободно в професионални, творчески и други сдружения в България и в чужбина;
10. (нова 2016 г.) да популяризира резултатите от собствените си изследвания и от постиженията на световната наука по съответните основни области на науката.

(2) Служебното положение и професионалното развитие на членовете на научно-преподавателския състав се определят само според реалния им принос в учебния процес и науката. Те имат право да участват лично в обсъждането и определянето на служебното им положение.

Задължения

Чл. 115. (1) Освен предвидените в Конституцията и законите задължения, всеки член на академичния състав по трудово правоотношение в Университета е длъжен:

1. да изпълнява добросъвестно своята преподавателска и научноизследователска дейност в съответствие с длъжностната характеристика и утвърдения план за дейността си;

2. да се отнася с уважение към честта и достойнството на колегите си, на студентите, на докторантите, на специализантите и на работниците и служителите от административния и помощен персонал;
  3. да пази доброто име на академичната общност и на Университета и да не злоупотребява с доверието им;
  4. да спазва правилата на добрите нрави и на академичната етика на територията на Университета;
  5. (изм. 2017 г.) да изпълнява и другите задължения, установени в този правилник, в Етичния кодекс и в другите вътрешни актове на Университета.
- (2) При изпълнението на своята преподавателска и научноизследователска работа в Университета научно-преподавателските кадри не може да извършват дейност в полза или вреда на политически партии и движения.

Норма на преподавателска заетост

Чл. 116. (1) Всеки член на научно-преподавателския състав е длъжен да изпълнява годишна норма на преподавателска заетост, определена от Академичния съвет. Броят на обучаваните студенти се отразява при отчитане на преподавателската заетост с определен от Академичния съвет коефициент.

(2) Преподавателската аудиторна заетост, определена при възникването на трудовото правоотношение, се осигурява независимо от структурни промени във факултета или Университета.

(3) (нова 2022 г.) При споразумение за съвместна учебна дейност с държавни и общински училища лицата, заемащи академична длъжност в Университета, могат да изпълняват до 30 на сто от норматива си за учебна заетост и в гимназията, в средното или в специализираното училище с учебни часове по учебен предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка. В тези случаи един час от норматива за учебна заетост на лицата, заемащи академична длъжност, се приравнява на два учебни часа, определени за изучаване на учебния предмет или модул съответно от профилираната, професионалната и специализираната подготовка.

(4) (предишна ал. 3, изм. 2022 г.) При неизпълнение на нормата на преподавателска заетост трудовото възнаграждение се намалява, а при преизпълнение се увеличава по установен във Вътрешните правила за организация на работната заплата ред.

(5) (предишна ал. 4, изм. 2022 г.) При неизпълнение на нормата за преподавателска заетост поради промени в учебния план трудовото възнаграждение не се променя за срок до една учебна година.

(6) (предишна ал. 5, изм. 2022 г.) При неизпълнение на нормата за преподавателска заетост за повече от две последователни учебни години се предлага изпълнението ѝ чрез допълване със заетост по сродна учебна дисциплина. Ако това не е възможно или съответното лице откаже, се прилагат предвидените в закона последици от намаляване обема на работата.

Упражняване на правата и изпълнение на задълженията

Чл. 117. Всеки член на научно-преподавателския състав упражнява правата и изпълнява задълженията си точно и добросъвестно и в съответствие с Конституцията, законите, този правилник, другите вътрешни актове на Университета и академичната автономия. Добросъвестността се предполага до доказване на противното.

Работа по външно съвместителство

Чл. 118. (1) Всеки член на академичния състав по трудово правоотношение с Университета може да полага допълнителен труд по външно съвместителство извън работното си време в Университета.

(2) Полагането на допълнителен труд по предходната алинея трябва да бъде съобразено с изпълнението на задълженията по основното трудово правоотношение с Университета и не освобождава от изпълнението на тези задължения.

Освобождаване от учебно-преподавателска работа

Чл. 119. (1) За повишаване на професионалната квалификация или за решаване на конкретна творческа задача всеки професор, доцент, главен асистент или асистент има право на освобождаване от учебно-преподавателска работа с продължителност до 1 учебна година. То се разрешава от Ректора по предложение на факултетния съвет.

(2) За упражняване на правото по предходната алинея е необходим 6 последователни години трудов стаж в Университета с изпълнение на пълната норма на учебна заетост.

(3) Отчетът за дейността през периода по ал. 1 се приема от факултетния съвет или съвета на департамента и се утвърждава от Ректора. Когато отчетът не бъде приет, полученото през съответния период трудово възнаграждение се удържа при условията по чл. 272 от Кодекса на труда и по реда на Гражданския процесуален кодекс, ако не се възстанови доброволно в тримесечен срок от решението на факултетния съвет.

Цел на атестирането

Чл. 120. Атестирането има за цел:

1. да констатира състоянието и стимулира повишаването на качеството на учебно-преподавателската и научноизследователската работа;
2. да подобрява подбора, квалификацията и развитието на научно-преподавателските кадри;
3. да стимулира активността и творческата изява на научно-преподавателските кадри и да се пренасочват към друга дейност или да се освобождават неподходящите.

Период на атестиране

Чл. 121. (1) Членовете на научно-преподавателския състав подлежат на периодично атестиране както следва:

1. професорите и доцентите веднъж на 5 години;
  2. главните асистенти и асистентите веднъж на 3 години;
- (2) Периодът на атестиране на лицата, ползвали отпуски, се удължава с периода на отпуска в случаите на:
1. отпуск по майчинство;
  2. отпуск за временна неработоспособност повече от 1 година в течение на 2 последователни години;
  3. отпуск за участие в дейността на висши държавни органи.
- (3) (изм. 2017 г.) Деканът на факултета изготвя в началото на учебната година, но не по-късно от 15 октомври, график за атестиране на подлежащите на атестиране научно-преподавателски кадри през съответната учебна година.
- (4) (нова 2017 г.) Атестирането е задължително за всички преподаватели.

Комисия по атестирането

Чл. 122. (1) Атестирането се осъществява от комисия по атестирането в състав от 5 до 7 души, избрана от общото събрание на факултета.

(2) Мандатът на комисията по атестирането съвпада с мандата на факултетния съвет.

(3) Едно лице не може да бъде член на комисията по атестиране през повече от 2 мандата.

(4) Членовете на комисията по атестирането не подлежат на атестиране през периода на мандата си.

Критерии за атестиране

Чл. 123. (1) (изм. 2017 г.) Критериите за атестиране се определят от факултетния съвет (съвета на департамента) съобразно спецификата на съответното структурно звено въз

основа на приети от Академичния съвет типови критерии. Те са публично достояние. Атестирането се извършва по процедура, приета от Академичния съвет, която е част от системата за управление на качеството.

(2) Критериите за атестиране включват оценяване на:

1. учебно-преподавателската дейност и нейното качество:

- а. изпълнение на нормативите за учебна заетост;
  - б. брой обучавани студенти;
  - в. ръководство на студенти, докторанти и специализанти;
  - г. (изм. 2017 г.) участие в програми за мобилност;
  - д. подготовка на нови учебни програми;
  - е. осъвременяване на учебни програми;
  - ж. издаване на учебници, учебни помагала и друга учебна литература;
3. използване на съвременни технически средства и технологии в преподаването.

2. научно-изследователската дейност:

- а. научни публикации в специализирани научни издания;
- б. популярни публикации;
- в. участие в проекти за международно сътрудничество в научните изследвания;
- г. участие в университетски, национални и международни научни проекти и прояви;
- д. (нова 2017 г.) награди (национални и международни).

3. участието в дейността на академичната общност:

- а. участие в обсъждане на дисертационни, хабилитационни и други научни трудове;
- б. рецензиране на научни трудове;
- в. участие в органи за управление на Университета и негови структурни звена;
- г. участие в помощни органи, комисии и други подобни.

4. (изм. 2017 г.) студентското мнение за преподаването, отчетено според изискванията на Наръчника по качеството.

(3) (заличена 2017 г.)

Личен отчет

Чл. 124. (1) Не по-късно от три месеца преди датата на атестирането председателят на комисията по атестирането уведомява писмено лицето, което подлежи на атестиране, и ръководителя на катедрата.

(2) Не по-късно от един месец преди датата на атестирането лицето, което подлежи на атестиране, представя писмен отчет за дейността си.

(3) В срока по предходната алинея ръководителят на катедрата подготвя писмена оценка на лицето, което подлежи на атестиране.

(4) Отчетът на атестирания и оценката от ръководителя на катедрата се обсъждат на заседание на катедрения съвет в 15-дневен срок след представянето им.

(5) Отчетът, оценката и протоколът от заседанието на катедрата се представят на комисията по атестирането в 7-дневен срок.

Предложение от комисията по атестирането

Чл. 125. (1) Комисията по атестирането обсъжда отчета, оценката от ръководителя на катедрата, протокола от заседанието на катедрата и останалите материали в едномесечен срок от получаването им. Тя може да обсъжда и други обстоятелства от значение за атестирането. Специално внимание се отделя на резултатите от проучвания на мнението на студентите за качеството на преподаването.

(2) Комисията по атестирането оценява атестирания по всеки от показателите и в тяхната съвкупност с оценки:

1. положителна;
2. задоволителна;
3. незадоволителна.

(3) Резултатите от атестирането и предложенията от комисията по атестирането се вписват в атестационен лист по утвърден от Академичния съвет образец и се предоставят на атестирания и на катедрения съвет.

(4) Въз основа на общата си оценка комисията по атестирането може да направи предложение до факултетния съвет за:

1. откриване на процедура за придобиване на по-високо научно звание или повишаване в длъжност при условията по чл. 112;
2. разрешаване на творчески отпуск или освобождаване от преподавателска работа за срок до една учебна година;
3. изпращане на специализация;
4. запазване, намаляване или увеличаване на основното трудово възнаграждение съобразно Вътрешните правила за организация на работната заплата в Университета;
5. прекратяване на трудовото правоотношение;
6. други подходящи мерки в зависимост от резултатите от атестирането.

(5) При наличие на незадоволителна оценка от две атестирания трудовото правоотношение се прекратява.

(6) Протоколът от заседанието на комисията по атестирането и атестационният лист се подписват от членовете на комисията. Тя приема решенията си с мнозинство повече от половината от членовете ѝ.

(7) В 7-дневен срок от заседанието на комисията по атестирането препис от атестационния лист се връчва на атестирания, на ръководителя на катедрата и на декана на факултета.

(8) Атестираният може да направи писмено възражение до факултетния съвет в 7-дневен срок от получаване на атестационния лист.

Приемане на атестационната оценка

Чл. 126. (1) В едномесечен срок от получаване на материалите от комисията по атестирането, факултетният съвет ги обсъжда в присъствието на ръководителя на катедрата. Атестираният присъства по свое желание.

(2) Факултетният съвет може:

1. да потвърди решението и да приеме предложенията на комисията по атестирането;
2. да отмени аргументирано решението на комисията по атестирането и да приеме оценка, различна от предложената;
3. да приеме подходящи мерки в зависимост от своята атестационна оценка.

Награди и отличия

Чл. 127. (1) (изм. 2017 г.) За постигнати високи резултати в преподаването и научноизследователската дейност, както и за дългогодишна добросъвестна работа в Университета, научно-преподавателските кадри, а така също и чуждестранни граждани с важен принос за развитието на международното сътрудничество на Университета, могат да бъдат награждавани с:

1. благодарствен лист;
2. почетен нагръден знак „Св. Климент Охридски“ I и II степен;
3. почетен знак „Св. Климент Охридски“ със синя лента;
4. почетен знак „Св. Климент Охридски“ с огърлица;
5. вписване в почетната книга на Университета.

(2) Отличията по предходната алинея се дават от Академичния съвет по предложение на факултетния съвет и се връчват от Ректора в тържествена обстановка.

(3) За научни постижения в определена област на знанието и за принос в развитието на научното, педагогическото и културното сътрудничество между Университета и чуждестранни университети и други научни институции по предложение на съответния факултетен съвет Академичният съвет удостоява български и чужди граждани с почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

(4) Наградите се определят в съответствие с критерии, приети от Академичния съвет по предложение на Ректора на Университета.

Дисциплинарна отговорност

Чл. 128. (1) За виновно нарушение на трудовата дисциплина на научно-преподавателските кадри се налагат следните дисциплинарни наказания:

1. забележка;
2. предупреждение за уволнение;
3. уволнение.

(2) Дисциплинарните наказания по предходната алинея се налагат от Ректора по предложение на декана или ръководителя на самостоятелното структурно звено.

Прекратяване на трудовото правоотношение.

Чл. 129. (1) Прекратяването на трудовото правоотношение с научно-преподавателските кадри се осъществява на основанията, по реда и при условията, установени в Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България и Кодекса на труда.

(2) Прекратяването на трудовото правоотношение от Университета или по взаимно съгласие става със заповед на Ректора. Заповедта на Ректора се издава по предложение на факултетния съвет в случаите на:

1. невъзможност за осигуряване на определената норма на преподавателска заетост и липса на възможност за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина;
2. (изм. 2017 г., предишна т. 3, изм. 2022 г.) две незадоволителни атестации, като всеки отказ от атестация се приравнява на една незадоволителна атестация;
3. (предишна т. 4, изм. 2022 г.) дисциплинарно уволнение.

(3) (нова, 2022 г.) Прекратяването на трудовото правоотношение от Университета става със заповед на Ректора при доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове въз основа на:

1. доклад на научно жури в процедура за придобиване на научна степен или в конкурс за заемане на академична длъжност или
2. становище на Етичната комисия след извършване на проверка по реда на Вътрешните правила за извършване на проверка за плагиатство и недостоверност на научни данни в научни трудове на членовете на академичния състав на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

„Плагиатство“ е когато лицето представя чужди идеи, постижения, произведения или текст като свои собствени, чрез посочване себе си за действителен автор или непосочване на ползвания източник или действителния автор.

„Недостоверност на представените научни данни“ е умишлено използване на неистински и/или манипулирани изходни данни при създаването на научен труд.

(4) (предишна ал. 3, изм. 2022 г.) При изготвянето на предложение за дисциплинарно уволнение на член на академичната общност поради поставяне на изпитна оценка без да е проведен изпит, както и при изпитване и поставяне на оценка на лице, което няма право да се яви при съответния преподавател, деканът назначава нарочна комисия със задача да установи фактите и обстоятелствата по извършването на тези нарушения чрез вземане на обясненията на провинилото се лице, събира необходимите доказателства и докладва на факултетния съвет за резултатите от проверката. При установяване на извършено нарушение преписката и предложението за дисциплинарно уволнение се предоставят на Ректора.

Гост-преподаватели

Чл. 130. (1) За осъществяване на преподавателска дейност в Университета могат да бъдат канени изтъкнати учени и преподаватели.

(2) Гост-преподаватели се канят за изнасяне на отделни лекции. По изключение такива лица могат да бъдат канени за осъществяване на цялостно обучение за срок не повече от една година и при условие, че с това не се намалява определената минимална норма за преподавателска заетост на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите по същата учебна дисциплина.

(3) (изм. 2016 г.) Привличането на гост-преподаватели се извършва без конкурс.

(4) (нова 2016 г.) Условието за привличане на гост-преподаватели, включително и финансовите такива, се определят ежегодно преди началото на учебната година от Академичния съвет.

(5) (нова 2016 г.) Гост-преподаватели се канят въз основа на решение на факултетния съвет. Отношенията на гост-преподавателя с висшето училище се уреждат с договор за срок не повече от една година.

Хонорувани преподаватели

Чл. 131. (1) За осъществяване на преподавателска работа факултетният съвет може да привлича хонорувани преподаватели.

(2) (изм. 2016 г.) Привличане на хонорувани преподаватели се допуска при условие, че всички щатни научно-преподавателски кадри по съответната учебна дисциплина изпълняват установената индивидуална норма за преподавателска заетост за съответната учебна година и при условие, че факултетът разполага с финансови средства за осигуряване на възнагражденията или при невъзможност да се осигури преподавател по дисциплина, предвидена в учебния план.

(3) (изм. 2016 г.) Хоноруван преподавател в Университета може да бъде лице, заемащо академична длъжност във висше училище или научен институт или практикуващ специалист, както и пенсиониран университетски преподавател.

(4) С хоноруваните преподаватели Университетът сключва договор за извършване на услуга по предложение на факултетния съвет.

(5) (нова 2016 г.) Дейностите, предмет на договорите с хонорувани преподаватели, трябва да са в съответствие с действащите учебни планове на съответните специалности/магистърски програми.

Грижи за пенсионираните научно-преподавателски кадри

Чл. 132. Университетът полага специални грижи за научно-преподавателските си кадри след пенсионирането им като:

1. им предоставя възможност за ползване на библиотечния фонд, информационната база и базите за отпочиване при условията за щатните научно-преподавателски кадри;
2. ги привлича в научно ръководство, рецензиране и други форми на научен живот.

Раздел втори

СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ

Студент

Чл. 133. (1) Студент е лице, което се обучава в Университета за придобиване на висше образование със степен „бакалавър“ или „магистър“.

(2) Студент може да бъде всеки български гражданин, гражданин на държава членка на Европейския съюз, на държава-страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, който е завършил успешно средно образование и е приет по установения за Университета ред.

(3) При определени от Академичния съвет условия за студент може да бъде приет и гражданин на държава извън посочените в предходната алинея. След постъпването си в Университета той има правата и задълженията на български студент.

(4) Здравното състояние на гражданина не е основание да му бъде отказано правото да бъде приет за студент, освен ако страда от болест, която по преценка на медицинските органи е пречка за усвояване на преподаваните знания и практически умения. Университетът полага специални грижи за студентите с телесни или душевни увреждания.

Права на студента

Чл. 134. (1) Освен установените в Конституцията и законите права, всеки студент от Университета има право:

1. да получи образование и професионална квалификация съобразно учебния план и държавните изисквания и като се следват съвременните достижения в съответната научна област;
  2. да изучава всички предвидени в съответната специалност учебни дисциплини;
  3. да избира свободно избираеми и факултативни учебни дисциплини и преподаватели по паралелни учебни курсове;
  4. (нова 2019 г.) да получава достъп до своята писмена работа след проведен писмен изпит;
  5. да получава помощ от професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите за усвояване на научните знания;
  6. да ползва за обучението си материалната и информационната база на Университета;
  7. да участва в научноизследователска дейност съобразно равнището на научната си подготовка;
  8. да ползва местата за отдых, спорт и туризъм на Университета по установения за това ред, както и безплатна медицинска помощ и качествено административно обслужване в Университета;
  9. да изразява мнение относно качеството на учебния процес по установен от Академичния съвет ред;
  10. да избира и да бъде избран в органите на управление на Университета и неговите структурни звена в предвидените в закона и в този правилник случаи.
- (2) Студентите имат равни права. Основен критерий за оценка на тяхната дейност и ползване на насърчения е успехът, показан в процеса на обучението.
- (3) Студентът има право на защита на своите права по установения в закона ред. Не се допуска налагане на санкционни мерки по отношение на студент, който законосъобразно е упражнил свое право.
- (4) (изм. 2016 г.) Правата на действащ студент се упражняват до първата държавна изпитна сесия по учебния план, по който се обучава студентът.

Задължения на студента

Чл. 135. Всеки студент в Университета е длъжен:

1. да присъства редовно и да участва активно в задължителните форми на учебни занятия съгласно учебния план и учебните програми;
2. да подготвя задълбочено и да полага в определените срокове предвидените изпити и да изпълнява другите си задължения съгласно учебния план;
3. да спазва установените правила за поведение и вътрешен ред в Университета;
4. да се отнася с уважение към преподавателите, административното ръководство, работниците и служителите от административния и помощен персонал и останалите студенти;
5. да допринася със своята подготовка и гражданско поведение за опазване на доброто име и за издигане на престижа и научния авторитет на Университета;
6. да спазва правилата на добрите нрави и академичната етика на територията на Университета;
7. да изпълнява други задължения, установени в закон и вътрешните актове на Университета.

8. да се записва в по-горен курс и да урежда студентското си положение в определените срокове.
9. да представя вярна информация относно студентското си положение.

Поощрения на студентите

Чл. 136. (1) За показани високи успехи в учението и изследователската дейност и за достойно гражданско поведение всеки студент в Университета може да бъде поощрен с:

1. грамота;
2. парична сума;
3. поименен ценен подарък;
4. почетен нагръден знак „Св. Климент Охридски“ I или II степен;
5. почетен знак „Св. Климент Охридски“ със синя лента;
6. почетен знак „Св. Климент Охридски“ с огърлица;
7. вписване в почетната книга на Университета.

(2) Поощренията по т. 1–3 от предходната алинея се дават по преценка на Ректора или декана, а по т. 4–7 по решение на Академичния съвет, и се връчват в тържествена обстановка.

(3) Студент, завършил целия курс на обучението си с оценка отличен (6,00), се награждава със знак „Отличник на Софийския университет“.

(4) Наградите се определят в съответствие с критерии, приети от Академичния съвет по предложение на Ректора на Университета.

Наказания

Чл. 137. (1) За виновно неизпълнение на установените в закона и вътрешните актове на Университета правила на студентите се налагат предвидените в този Правилник наказания, независимо от другите видове отговорност.

(2) Наказанията, налагани на студентите са:

1. забележка;
2. предупреждение за изключване от Университета;
3. изключване от Университета:
  - 3.1. за определен срок;
  - 3.2. без право да се обучава в Университета.

(3) Наказания по предходната алинея се налагат от Ректора по предложение на декана, който преди да изготви доклада до Ректора трябва да изслуша студента или да приеме писмените му обяснения и да изясни случая от фактическа страна.

(4) Наказанието се налага в срок до два месеца от откриване на нарушение, но не по-късно от една година от извършването му.

(5) Наказанията се налагат с писмена заповед, която се връчва на студента, а при невъзможност за връчване му се изпраща на обявения при записването му домашен адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

(6) При налагане на наказанието „отстраняване от Университета“ студентът дължи връщане на получените от него суми за стипендии.

(7) Отстранен студент, който не е възстановен, дължи връщане на държавните разходи по обучението му до деня на отстраняването.

Докторант

Чл. 138. Докторант е лице, което се обучава и подготвя дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ при условия и по ред, установени в закон и в нарочен правилник, приет от Академичния съвет.

Зачисляване на докторантура

Чл. 139. (1) Зачисляването на докторантура става със заповед на Ректора по предложение на факултетния съвет:

1. за редовна и задочна докторантура – въз основа на спечелен конкурс;
2. за докторантура на самостоятелна подготовка – въз основа на одобрен от първично научно звено проект на съществена част от дисертационен труд.

(2) В тримесечен срок от зачисляването факултетният съвет по предложение на съответната катедра определя научен ръководител и тема на дисертационен труд и приема индивидуален план за работа на докторанта.

Права и задължения на докторанта

Чл. 140. (1) Докторантът има правата и задълженията на студент, доколкото в закон, в този правилник или в друг вътрешен акт на Университета не е установено друго.

(2) В рамките на докторантурата на редовен докторант се възлага провеждане на упражнения или семинарни занятия с една или две групи за една учебна година след полагане на докторантския минимум.

(3) Редовен докторант не може да заема държавна служба или да работи по трудово правоотношение за повече от половината от законоустановеното работно време. Работното време и другите условия във връзка с работата задължително се съобразяват с условията на учебния процес.

(4) Организацията и провеждането на докторантурата се уреждат с приет от Академичния съвет правилник.

Студентски съвет

Чл. 141. (1) Представител на интересите на студентите и докторантите в Университета е студентският съвет. Той се състои от представителите на студентите и докторантите в Общото събрание на Университета. Мандатът на студентите и докторантите в Общото събрание и в Студентския съвет е две години с право да бъдат избирани за още един мандат.

(2) Членовете на студентския съвет се избират от студентската общност.

(3) Студентският съвет осъществява своята дейност съгласно приет от него правилник. Разпоредбите на правилника за дейността на студентския съвет не може да противоречат на Конституцията, законите и този правилник.

(4) Председателят на студентския съвет може да присъства и да участва без право на глас в работата на Общото събрание и на Академичния съвет, ако не е техен член, за което задължително се поканва.

(5) Студентският съвет има право:

1. да организира избора на свои представители в ръководните органи на Университета;
2. да прави предложения за въвеждане на допълнителни учебни дисциплини;
3. да прави предложения за покана на гост-преподаватели;
4. да организира създаването на научни специализирани студентски общности и публикуването на техни трудове;
5. при необходимост да създава и управлява свои организационни звена;
6. да организира и осъществява вътрешно и международно образователно, културно, спортно и следдипломно сътрудничество между студентите;
7. да изразява мнение и да прави предложения за развитието на спортната дейност в Университета;
8. да участва в управлението на студентските общежития;
9. да участва в организацията на учебния процес, разпределението на стипендиите и помощите за студентите.
10. да поддържа самостоятелна страница в университетския информационен център за информационно обслужване на студентите и докторантите.

(6) Представител на интересите на студентите и докторантите във факултета е факултетният студентски съвет. Той се избира и функционира по правилника на студентския съвет и може да упражнява съответно правата по предходната алинея.

Специализант

Чл. 142. (1) Специализант е лице, което повишава професионалната си квалификация или се преквалифицира, без да получава нова образователна степен.

(2) Специализантът има правата и задълженията на студент, установени в този правилник, с изключение на правото да избира и да бъде избран в органите за управление на Университета и неговите структурни звена.

Договор за специализация

Чл. 143. (1) Специализация се провежда въз основа на договор, сключен между Университета и специализанта или предприятието, учредението или организацията, за чиито нужди се специализира.

(2) С договора за специализация се определят:

1. професията и специалността, по която ще се обучава специализантът;
2. мястото, формите и времето на обучението;
3. финансовите условия по време на обучението;
4. последиците от неизпълнението на договора;
5. други условия във връзка с провеждането на специализацията.

(3) Редът за приемане на специализанти и организацията на учебния процес по време на специализацията се уреждат с правилник, приет от Академичния съвет.

Дял втори

АДМИНИСТРАТИВЕН И ПОМОЩЕН ПЕРСОНАЛ

Състав

Чл. 144. Административният и помощен персонал се състои от работниците и служителите в управленските и помощните звена и специалистите в катедрите и другите структурни звена, които работят по трудово правоотношение с Университета.

Възникване на трудовото правоотношение

Чл. 145. (1) Трудовото правоотношение с работниците и служителите от административния и помощен персонал възниква чрез сключване на трудов договор или въз основа на конкурс при условията и по реда, установени в Кодекса на труда.

(2) Длъжностите, които се заемат въз основа на конкурс, се определят от Академичния съвет.

Права

Чл. 146. (1) Освен установените в Конституцията, Кодекса на труда и другите закони права, всеки работник или служител от административния и помощен персонал в Университета има право:

1. да ползва материалната и информационната база на Университета;
2. да поддържа и повишава своята професионална, езикова и информационна квалификация според нуждите на изпълняваната работа със съдействието на Университета;
3. да избира и да бъде избран в органите за управление на Университета и неговите структурни звена в предвидените в този правилник случаи;
4. да членува свободно в професионални и други сдружения.

(2) Служебното положение и професионалното развитие на работника или служителя от административния и помощен персонал се определят само въз основа на реалния му принос

за осъществяване на дейностите на Университета. Той има право да участва в обсъждането и определянето на служебното му положение.

Задължения

Чл. 147. Освен установените в Конституцията, Кодекса на труда и другите закони задължения, всеки работник или служител от административния и помощен персонал в Университета е длъжен:

1. да изпълнява трудовата си функция с пълно отдаване на професионалните си възможности;
2. да се отнася с уважение към научно-преподавателските кадри, докторантите, специализантите, студентите и другите граждани;
3. да спазва правилата на добрите нрави на територията на Университета;
4. да изпълнява други задължения, установени в този правилник и в други вътрешни актове на Университета.

Награди и отличия

Чл. 148. (1) За високи постижения в трудовия процес, както и за дългогодишна добросъвестна работа в Университета работниците и служителите от административния и помощен персонал могат да бъдат награждавани с:

1. почетна грамота;
2. почетен нагръден знак „Св. Климент Охридски“ I и II степен;
3. почетен знак „Св. Климент Охридски“ със синя лента;
4. почетен знак „Св. Климент Охридски“ с огърлица;
5. вписване в почетната книга на Университета.

(2) Отличията по предходната алинея се дават от Академичния съвет по предложение на непосредствения ръководител и се връчват от Ректора в тържествена обстановка.

(3) Наградите се определят в съответствие с критерии, приети от Академичния съвет по предложение на Ректора на Университета.

Дисциплинарна отговорност

Чл. 149. Дисциплинарните наказания на работниците и служителите от административния и помощен персонал в Университета за виновно нарушение на трудовата дисциплина при условията и по реда на Кодекса на труда се налагат от Ректора или определено от него със заповед лице – непосредствен ръководител или ръководител на основно структурно звено.

Дял трети

АДМИНИСТРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

Състав

Чл. 150. Административното ръководство на Университета се състои от Ректора, деканите, директорите на департаменти, ръководителите на катедри и други структурни звена, както и техните заместници, на които е възложено ръководството на дейностите в Университета и неговите структурни звена.

Задължения

Чл. 151. Административното ръководство и неговите членове са длъжни:

1. да организират работата на научно-преподавателския състав и административния и помощен персонал, както и учението на студентите, докторантите и специализантите за най-добро осъществяване на дейностите в Университета;
2. да информират своевременно научно-преподавателските кадри за тяхната преподавателска заетост, разписа на учебните занятия, изпитните сесии и другите форми на работа;

3. да осигуряват условия за поддържане и повишаване на професионалната квалификация;
4. да информират и обявяват своевременно пред членовете на академичната общност приетите вътрешни актове на Университета.

Глава четвърта УНИВЕРСИТЕТСКИ ДЕЙНОСТИ

Раздел първи УНИВЕРСИТЕТСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Цел

Чл. 152. (1) Университетското образование е висше образование, което дава систематизирани знания за най-широк спектър от научното познание. То осигурява подготовка на висококвалифицирани специалисти в областта на фундаменталните, хуманитарните, природно-математическите, обществените и техническите науки на основата и в съответствие с постиженията на науката, културата и добрите практики.

(2) Университетското образование е светско. То е независимо от всяка политическа идеология.

Степени

Чл. 153. (1) Университетът подготвя бакалаври, магистри и доктори по всички специалности, по които осъществява редовен прием.

(2) Университетското образование се осъществява в учебен процес, организиран в три степени:

1. първа степен с минимален срок на обучение 4 години, завършваща с придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“;

2. втора степен с минимален срок на обучение 5 години или не по-малко от 1 година след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър“, завършваща с придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“;

3. трета степен с минимален срок на обучение 3 години след придобита образователно-квалификационна степен „магистър“, завършваща с придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

(3) Сроковете по предходната алинея се отнасят до редовна форма на обучение. Те се увеличават съответно с по една година за задочна форма на обучение.

(4) Обучението в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се осъществява по кредитна система, адаптирана към Европейската система за трансфер на кредити. Неизменна част от учебната документация е информационен пакет, съгласно Европейската система за трансфер на кредити (ECTS).

Форми на обучение

Чл. 154. (1) Обучението в Университета се осъществява в следните форми:

1. редовна;
2. задочна;
3. дистанционна
4. други.

(2) Завършилите различните форми на обучение придобиват еднаква образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен, ако са изпълнили държавните изисквания и са обучавани по учебния план на съответната специалност.

Учебно време

Чл. 155. (1) Учебният процес се организира в учебни години, учебни семестри, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

(2) Учебната година е с продължителност не по-малко от 30 учебни седмици и се разделя равномерно на 2 семестъра.

(3) Между учебните години и учебните семестри, както и за Коледните и Великденските празници се предоставят ваканции, определени от Ректора.

(4) (изм. 2016 г.) Учебният ден не може да продължава повече от 8 часа.

Разпис на учебните занятия

Чл. 156. (1) Разписът на учебните занятия се определя за всеки семестър от декана по учебни часове за учебни седмици.

(2) Продължителността на учебния час е 45 минути.

(3) Почивката между учебните часове е с продължителност не по-малко от 15 минути.

Учебно съдържание и учебни форми

Чл. 157. (1) Учебното съдържание се разпределя в учебни дисциплини.

(2) Обучението по учебните дисциплини се осъществява чрез лекции, упражнения, семинарни занятия, практики и други форми, предвидени в учебния план.

(3) Участието в упражнения, семинарни занятия, лабораторни упражнения и учебни практики и изпълнението на всички задачи по учебната програма на съответната дисциплина е задължително. То се отразява в информационния пакет и се контролира и удостоверява по ред, определен от факултетния съвет.

Учебни дисциплини

Чл. 158. (1) Учебната дисциплина предоставя система от знания в определена област на науката и практиката и методи за тяхното усвояване и прилагане.

(2) Учебните дисциплини са:

1. задължителни;

2. избираеми;

3. факултативни.

(3) Завършването на образованието се установява от усвояването на задължителните и определен брой избираеми учебни дисциплини съгласно учебния план за съответната образователна степен и специалност.

(4) Оценка по факултативните учебни дисциплини се вписват в учебната документация (главна книга, студентска книжка и диплом), без да се включват в общия успех.

Лекции

Чл. 158а. (изм. 2022 г.) Хабилитираните лица от академичния състав на факултета на основен трудов договор провеждат за всяка специалност не по-малко от 70 на сто от лекционните часове. Изключения от това правило се допускат при условията на ЗВО.

Учебни планове и учебни програми

Чл. 159. (1) Учебното съдържание се определя в учебни планове и учебни програми.

(2) (изм. 2017 г.) Учебният план определя вида (задължителни, избираеми или факултативни), наименованието, броя и разпределението на учебните дисциплини по курсове и семестри, хорариума на дисциплините, броя на техните кредити, формите на преподаване и на контрол върху усвояването на знанията и начина на завършване на образованието и придобиване на професионалната квалификация. Той се утвърждава от Академичния съвет по предложение на факултетния съвет.

(3) Учебната програма определя целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата и обема на учебното съдържание, учебните форми и формите за проверка на усвояването на знанията. Тя се приема от факултетния съвет по предложение на катедрата и се предоставя на разположение на студентите в подходяща форма, определена от факултетния съвет.

(4) (изм. 2016 г., 2017 г., 2018 г.) Учебният план за образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ след завършено средно образование и „магистър“ след завършено висше образование може да бъде променен с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет, а учебните програми – от факултетния съвет

по мотивирано предложение на катедрата. Не се допуска промяна на списъка на задължителните дисциплини от учебния план за един випуск. Не се допуска промяна на учебна програма след началото на семестъра.

(4а) (нова 2016 г.) Нов учебен план се утвърждава с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет, след разглеждане от Учебна комисия, преди началото на учебната година, от която планът влиза в сила.

(4б) (нова 2016 г.) Актуализиран учебен план се утвърждава с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет, след разглеждане от Учебна комисия, преди началото на учебната година, от която планът влиза в сила.

(4в) (нова 2016 г.) Промяна на учебен план за випуск се утвърждава с решение на Академичния съвет по мотивирано предложение на факултетния съвет, след разглеждане от Учебна комисия, преди началото на учебната година/семестър.

(5) За организиране на междуфакултетски магистърски програми между факултетите се сключва споразумение, което се утвърждава от Ректора. За междууниверситетски магистърски програми се сключва договор, подписан от съответните ректори.

Междууниверситетски магистърски програми се организират само с акредитирани университети.

Обучение по втора или нова специалност

Чл. 160. По време на обучението в една образователно-квалификационна степен студент с успех най-малко много добър (5,00) може да се обучава по втора или по нова специалност при условия и по ред, установени от Академичния съвет.

Обучение по индивидуален план

Чл. 161. (1) Студент в образователно-квалификационна степен „бакалавър”, както и от магистърска степен по регулирана професия може да се обучава по индивидуален учебен план, който да предвижда усвояване на знания и умения в по-кратък срок едновременно за два курса или по две специалности. Това право може да се упражнява еднократно през целия курс на обучение в съответната образователна степен.

(2) По индивидуален учебен план могат да се обучават студенти, които са завършили първи и втори курс с успех най-малко отличен (5.50).

(3) Обучение по индивидуален учебен план се разрешава от декана при определени от факултетния съвет условия.

Проверка на знанията

Чл. 162. (1) По време на обучението знанията и уменията на студентите се проверяват чрез устни, писмени, практически и други форми на контрол, определени в учебния план и учебните програми.

(2) (нова 2019 г.) Писмените материали от проверката на знанията и уменията се съхраняват за срок не по-малък от една година от провеждането ѝ.

(3) Независимо от системата за проверка, оценките на знанията и уменията се приравняват към действащата в Република България шестобална система.

(4) Университетът създава условия за функциониране на европейската система за трансфер на кредити във висшето образование при условия и ред определени в закона.

Изпити

Чл. 163. (1) Чрез изпити се констатира и оценява степента на усвоени знания по учебна дисциплина, обучението по която е приключило.

(2) Изпитите по задължителните учебни дисциплини се провеждат от професори и доценти, изнасяли лекционния курс, а когато няма такива, както и при изключителни обстоятелства, по решение на факултетния съвет от главни асистенти или асистенти с научна степен.

Ръководителите на упражнението, семинарните занятия и учебните практики са длъжни да присъстват и да участват в изпита под контрола на професора или доцента.

(3) Оценяването на знанията по чуждоезиково обучение и по спорт се осъществява от преподавателя, провеждал обучението.

(4) Изпитите по учебните дисциплини се провеждат през изпитни сесии, определени от Ректора. Графикът на изпитите през сесията се определя от декана.

(5) До явяване на изпит се допуска студент, който е изпълнил успешно всички задачи през семестъра съгласно учебната програма по съответната учебна дисциплина. Изискванията към студентите се определят от катедрения съвет, обявяват се със започване четенето на учебната дисциплина и не могат се променят по време на курса на обучение.

(6) (изм. 2019 г.) Всеки студент е длъжен да се явява на изпит в определения от декана график през изпитната сесия. Форматът на изпита се определя от титуляра на дисциплината в началото на семестъра. Изключение от определения график в рамките на сесията се допуска:

1. за студенти, които се обучават по индивидуален учебен план;
2. за бременни студентки и майки с деца до 3-годишна възраст;
3. за студенти, боледували на определения съгласно графика на сесията ден за изпита, удостоверено от здравните органи;
4. за студенти, които се обучават в чужбина по международни програми и проекти;
5. за студенти – инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност над 71 на сто и майки с три и повече деца.

(6а) Изключението по предходната алинея не се допуска за писмените годишни изпити по език, които се провеждат от комисии, както и за държавните изпити.

(7) Всеки студент има право на явяване на първа и втора сесия по всяка учебна дисциплина.

(8) При определени от факултетния съвет условия на втора сесия студент може да се яви и за повишаване на оценката по учебна дисциплина за текущата учебна година. Не се допуска допълнително явяване за повишаване на оценката от държавен изпит или защита на дипломна работа.

(9) Студент, който при проверка на знанията въвежда в заблуждение чрез преписване, подсказване и други подобни, се наказва по чл. 137, ал. 2. Същото наказание се налага и при опит за подобно деяние.

(10) На студенти от последен курс на обучение, които не са положили успешно всички семестриални изпити до последната изпитна сесия съгласно учебния план, може да се разреши явяване на следващите сесии, но не по-късно от една година след последната сесия. По изключение, в случай на удостоверени особено важни обективни причини, срокът може да бъде удължен с още една година.

Продължаване на образованието без успешно положени изпити от предходната учебна година

Чл. 164. (1) (изм. 2016 г.) Студент, който не е положил успешно изпитите си по определени учебни дисциплини на първа и втора сесия, може да бъде записан в следващия курс при условия, определени от факултетния съвет. Той е длъжен да положи тези изпити до края на учебната година, в която е записан.

(2) Ако студентът не изпълни изискванията по предходната алинея, се прилага чл. 165 или чл. 166.

Прекъсване на обучението

Чл. 165. (1) (изм. 2016 г.) Прекъсване на обучението се допуска за срок от една учебна година, считано от зимен или летен семестър, при:

1. тежко заболяване, установено от лекарска консултативна комисия;
2. бременност, раждане и отглеждане на дете до тригодишна възраст;
3. неуспешно полагане на определен от факултетния съвет брой изпити от предходната учебна година;

4. наличие на други важни причини, които възпрепятстват изпълнението на учебните задължения.

(2) Прекъсване на обучението за срок до две години се допуска и при частичното му продължаване в чуждестранен университет при успешно завършен първи курс.

(3) (изм. 2016, 2018 г.) Срокът на прекъсване на обучението не може да бъде повече от 4 учебни години за студенти от образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ след завършено средно образование и 2 учебни години за студенти от образователно-квалификационна степен „магистър“ след завършено висше образование, а за докторантите повече от 2 учебни години, като студентите (докторантите) подават заявление за прекъсване за всяка учебна година отделно.

(4) (изм. 2016 г.) Прекъсване на обучението се разрешава от Ректора по предложение на декана, към което се прилагат документи, удостоверяващи наличието на основание за прекъсване за всяка учебна година.

(5) След изтичане на срока на прекъсването студентът или докторантът продължават своето обучение в съответствие с действащия в момента на възстановяването учебен план.

(6) По време на прекъсването студентът има право да полага изпити по учебни дисциплини, за които има заверени семестри, в рамките на изпитните сесии.

Отстраняване от Университета

Чл. 166. (1) Студент или докторант се отстранява от Университета със заповед на Ректора въз основа на доклад на декана, когато:

1. в едномесечен срок след изтичане на срока на прекъсване по предходния член не е продължил обучението си в съответствие с учебния план.

2. (изм. 2018 г.) не се е записал за следващ семестър в срок, посочен в заповед на Ректора, без уважителни причини;

3. това е предвидено в закон;

4. при изтичане на сроковете по чл.163, ал.10;

5. при изтичане на сроковете по чл.170, ал.3.

6. (нова 2016 г.) при плагиатство по смисъла на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 2 установено за студентите от държавна изпитна комисия, а за докторанти по реда на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 3;

7. (нова 2016 г.) при подправяне на документи издавани от университета – студентски книжки, уверения, протоколи, академични справки, дипломи и други.

(2) (изм. 2018 г.) Отстраненият от Университета по т. 1, 2 и 3 е длъжен да възстанови получената до деня на отстраняването му стипендия.

(3) (нова 2016 г.) Отстранените на основание ал. 1, т. 6 студенти могат да бъдат възстановени след изтичане на срок от една учебна година (два семестъра) със заповед на Ректора по реда на чл. 167, ал.4. Отстранените на основание ал. 1, т. 6 докторанти и т. 7 студенти не подлежат на възстановяване.

Възстановяване на студентски права

Чл. 167. (1) (изм. 2018 г.) Отстранен студент може да бъде възстановен по преценка и със заповед на Ректора не по-рано от 1 и не по-късно от 2 години след отстраняването му, само ако има успешно завършен първи курс на обучение. Това право може да се упражнява еднократно и не се допуска в случаите на отстраняване, поради фалшификация на документи.

(2) Отстранените по чл. 166, ал. 1, т. 4, които възстановят студентските си права в четиригодишен срок от семестриалното завършване, могат да получат със заповед на ректора еднократно разрешение за завършване на обучението си в рамките на една учебна година по учебния план, по който са се обучавали.

(3) (изм. 2016 г., 2018 г., предишна ал. 4 – 2018 г.) Отстранените по чл. 166, ал. 1, т. 5 могат да възстановят еднократно студентските си права и да се явят на първа и втора държавна

изпитна сесия в рамките на една учебна година по учебния план, по който са се обучавали. Възстановяването на правата става със заповед на Ректора в срок не по-късно от четири години от семестриалното завършване.

(4) (изм., предишна ал. 5 – 2018 г.) След изтичане на четиригодишния срок от семестриалното завършване, отстранени студенти могат да възстановят студентските си права по условията на действащия в годината на възстановяване Правилник за прием на студенти. Не се допуска прекъсване на обучението на студенти, възстановили студентските си права по този ред.

(5) (изм., предишна ал. 3 – 2018 г.) В случаите по ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 се заплащат суми за административно обслужване и за други дейности, свързани с учебния процес, определени със заповед на ректора.

(6) (изм. 2016 г., 2018 г.) Възстановяването на студентски права по ал. 4 става в платена форма на обучение със заповед на Ректора по действащия в годината на възстановяването учебен план на съответната образователно-квалификационна степен, специалност, форма на обучение.

(7) На възстановените студенти се признават положените преди отстраняването изпити съгласно учебния план, по който са възстановени.

Отчисляване от докторантура и удължаване на срока на обучението на докторант

Чл. 168. (1) След изтичане на срока на докторантурата докторантът се отчислява с право на защита, ако е положил успешно изпитите от докторантския минимум и е представил съществена част от дисертационния труд. Ако в срок до една година след отчисляването докторантът не представи дисертационния си труд в първично научно звено, той сам поема разходите по неговата защита.

(2) По мотивирано предложение на научния ръководител, прието от факултетния съвет, Ректорът може да удължи еднократно срока на докторантурата с не повече от 6 месеца, при условие че докторантът е положил успешно изпитите от докторантския минимум и има поне една научна публикация по темата на дисертационния труд. Не се допуска удължаване на срока на докторантурата при командировки, специализации и др. в чужбина.

(3) По искане на докторантката срокът на докторантурата се удължава с периода, през който тя има право на семейни помощи при бременност и раждане.

Преместване от друго висше училище, специалност или форма на обучение

Чл. 169. (1) Преместване на студент от друго висше училище, специалност или форма на обучение се разрешава при условия, определени от факултетния съвет в съответствие с утвърдени от Академичния съвет Правила за преместване на студенти.

(2) Преместване се допуска не по-рано от края на успешно завършената предходна и не по-късно от началото на следващата учебна година, ако студентът е завършил първи или втори курс.

(3) При преместване положените изпити се зачитат, ако хорариумът по същата учебна дисциплина е не по-малък от 80 на сто от предвиденото в учебния план и съдържанието е идентично.

(4) Български гражданин, придобил студентски права в чуждестранно висше училище, при завръщане в страната може да продължи образованието си в Университета при условията по ал. 1 и ал. 2.

(5) Кандидатът за преместване подава в определен от Ректора срок в отдел „Образователни дейности“ на Ректората следните документи:

1. молба по образец;
2. академична справка за положени изпити, съответно преведена и легализирана по надлежния ред за преместване от чужбина;
3. копие от диплом за средно образование, а за завършилите в чужбина – легализиран от Министерството на образованието и науката превод;

4. съгласие на ректора на висшето училище, от което се извършва преместването, или на декана на факултет, ако преместването е в Университета. Съгласие не е необходимо, ако преместването е от чужбина;
5. заповед за разрешение за преместване, издадена от ректора на другото държавно висше училище.
- (6) Преместването се разрешава от Ректора въз основа на предложение от декана на факултета, в който се изучава съответната специалност.
- (7) Деканът определя курса на обучение и признава положените семестриални изпити.
- (8) По молба на докторанта по решение на факултетния съвет редовната докторантура може да бъде преобразувана в задочна или в докторантура на самостоятелна подготовка. В такъв случай докторантът не дължи възстановяване на получената стипендия.

Завършване на образование и придобиване на професионална квалификация

- Чл. 170.** (1) Завършването на образованието и признаването на съответната образователно-квалификационна степен или образователна и научна степен стават чрез полагане на държавен изпит и/или защита на дипломна работа, съответно на дисертационен труд.
- (2) До полагане на държавен изпит и защита на дипломна работа се допуска студент, който е положил успешно всички семестриални изпити по задължителните и определените в учебния план минимален брой избираеми дисциплини и е провел предвидените учебни практики.
- (3) Студент, допуснат до държавен изпит и/или защита на дипломна работа, има право да се яви на първа и втора сесия в срок от една година от полагането на последния семестриален изпит в определените в учебния план срокове за обучението. Ако не положи изпитите през тези сесии, той има право на еднократно явяване на две последователни сесии, но не по-късно от две години от семестриалното завършване.
- (4) Държавните изпити и защитите на дипломни работи се провеждат от назначена от Ректора комисия в състав от 3 до 5 души, от които не по-малко от половината са щатни професори или доценти в Университета, освен когато в закон е предвидено друго.
- (5) До защита на дисертационен труд се допуска докторант, изпълнил индивидуалния си план за работа и защитил предварително своя дисертационен труд в първично научно звено. Допускането до защита на дисертационен труд се разрешава не по-късно от 1 година след изтичане на срока на докторантурата. В противен случай докторантът заплаща разходите по защитата.

Диплома

- Чл. 171.** (1) Завършването на образованието и придобиването на образователно-квалификационна или образователна и научна степен се удостоверява с диплома, издадена от Университета.

Документация на учебния процес

- Чл. 172.** (1) В Университета се води следната задължителна документация относно учебния процес:
1. главни книги;
  2. протоколи от изпити;
  3. студентски досиета;
  4. студентски книжки;
  5. регистрационна книга за издадените дипломи.
- (2) По време на обучението документите по предходната алинея се водят и съхраняват както следва:
1. (изм. 2017 г.) по т. 1 – от факултета, а за чуждестранните студенти по международни програми от звеното, което отговаря за административното обслужване на входящи студенти по тези програми;
  - 1а. (нова 2017 г.) по т. 2 – 3 – от факултета;

2. по т. 4 – води се от факултета и се съхранява от студента;
  3. по т. 5 – от Университета.
- (3) След завършване на обучението документите по ал. 1 се съхраняват както следва:
1. по т. 1 и т. 5 – за вечни времена;
  2. по т. 2 – 10 години след завършването на образованието;
  3. по т. 3 – 3 години след завършването на образованието.
- (4) Редът за водене и съхраняване на документацията на учебния процес се определя от закона и правила, приети от Академичния съвет.

Раздел втори

НАУЧНА ДЕЙНОСТ

Цел

Чл. 173. Чрез своята научна дейност академичният състав осъществява фундаментални и приложни изследвания и осигурява образователния процес с модерните постижения на съвременната научна мисъл и добрите практики.

Условия

- Чл. 174.** (1) Университетът създава условия за осъществяване и стимулиране на научната дейност на членовете на академичния състав, като:
1. осигурява безплатна материална и информационна база;
  2. съдейства за участие в международни и национални научни програми, проекти и др.;
  3. създава условия за специализация във водещи научни организации в България и в чужбина;
  4. организира конференции, семинари и други научни форуми;
  5. осъществява издателска дейност.
- (2) Издателството публикува с предимство научни изследвания на членовете на академичния състав.
- (3) Научните постижения на факултетите и другите структурни звена се представят по време на Климентовите четения и Майските празници на културата в Университета.
- (4) По предложение на факултетните съвети (съветите на департаментите) Ректорът награждава ежегодно по един главен асистент или асистент от хуманитарните и от природно-математическите науки за изключителни постижения в научната област. Наградата се обявява на Патронния празник на Университета.
- (5) Университетът учредява ежегодна награда „Св. Климент Охридски“ за високи постижения в науката и преподаването. Наградата се дава на професори, доценти и главни асистенти от Университета при установени от Академичния съвет условия. Носителите на наградата изнасят академично слово по проблеми от своята научна дейност.

Форми

- Чл. 175.** (1) Научната дейност се осъществява индивидуално или в свободно създадени колективи, включително с участие на учени и специалисти от други научни организации в България и чужбина.
- (2) На членовете на академичния състав и на творческите колективи се гарантира свобода на научната мисъл.

Договори

Чл. 176. (1) Членове на академичния състав и творчески колективи могат да осъществяват изследователска, приложна и консултантска дейност въз основа на договори с други предприятия, учреждения и организации.

(2) При условие, че научноизследователската дейност се извършва чрез материалната база на Университета, сключването и изпълнението на договорите се осъществяват чрез Научноизследователския сектор или чрез факултетите.

Студентска научна дейност

Чл. 177. (1) Университетът насърчава научната дейност на студентите чрез студентски кръжоци, проблемни групи, участие в творчески колективи и други подходящи форми.

(2) По предложение на факултетните съвети Ректорът награждава ежегодно по един студент от хуманитарните и от природно математическите специалности за отличен успех и постижения в научната област. Наградата се обявява на Патронния празник на Университета.

Издания

Чл. 178. (1) Научните постижения на членовете на академичния състав се публикуват в Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, издаван при условия и по ред, установени от Академичния съвет.

(2) Университетът оказва по подходящ начин съдействие за публикуване на научните постижения на членовете на академичния състав в български и чуждестранни научни издания и стимулира издаването на научни списания на факултетите.

Финансиране

Чл. 179. Научната дейност в Университета се финансира чрез средства от:

1. държавния бюджет;
2. Научноизследователския сектор;
3. специализирани фондове на Университета;
4. български, чуждестранни и международни програми, фондове и фондации;
5. договори с физически и юридически лица.

Раздел трети

КУЛТУРНА ДЕЙНОСТ

Цел

Чл. 180. Университетът съдейства за запазване и развитие на националните традиции в областта на културата и изкуствата и за духовното развитие на българския народ чрез:

1. събиране и поддържане на библиотечен фонд във всички области на науката и културата;
2. оказване на консултантски услуги по проблемите на националната и световната култура;
3. културно-просветна и научно-популярна дейност сред обществото;
4. издателска дейност в областта на културата и изкуствата;
5. създаване и поддържане на художествени фондове на Университета.

Форми

Чл. 181. (1) Университетът осъществява културно-информационна дейност чрез своите печатни и електронни издания, радио и телевизия „Алма матер“, творчески състави и др.

(2) Университетът удостоява с ежегодна Голяма литературна награда изтъкнати български творци за изключителен принос в развитието на националната литературна традиция.

Студентско художествено творчество

Чл. 182. Университетът създава условия за свободното развитие на студентското художествено творчество чрез университетски издания, изложби, Университетски хор за старинна музика, Университетски театър „Алма алтер“, Студентски симфоничен оркестър и др.

Финансиране

Чл. 183. Културната дейност на Университета се финансира чрез средства от:

1. собствени източници;
2. спонсорство и дарения;
3. фондове и фондации за култура и изкуство;
4. договори;
5. други позволени от закона източници.

Раздел четвърти

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

Цел

Чл. 184. Университетът организира сътрудничество с чуждестранни университети, академии и други

образователни, научни и културни институции, както и с международни фондации, фондове и други организации с цел разпространение на постиженията на българското образование, наука и култура и използване на чуждестранния опит в дейността на Университета.

Източници на задължения

Чл. 185. (1) Университетът организира международно сътрудничество:

1. по силата на сключени от Университета договори;
  2. в изпълнение на междудържавни научни и културни спогодби.
- (2) Университетът съдейства за участие на членове на академичния състав в международни научни и културни прояви, организирани от други организации.
- (3) Университетът полага специални грижи за участие в международни проекти и програми.

Форми

Чл. 186. (1) Международната дейност на Университета се осъществява чрез:

1. обучение на чуждестранни студенти и докторанти в Университета и на студенти и докторанти от Университета в чуждестранни университети;
2. повишаване квалификацията на професорите, доцентите, главните асистенти и асистентите в образователни и научни организации в чужбина;
3. обмен на професори, доценти, главни асистенти, асистенти, студенти и докторанти;
4. организиране на звена за преподавателска и изследователска дейност съвместно с чуждестранни институции и творчески колективи;
5. участие в съвместни научни изследвания, проекти, експедиции и др.;
6. участие в лекторати в чужбина;
7. организиране на международни образователни, научни и културни прояви и участие в тях;
8. участие в международни организации;
9. осъществяване на дейности по междудържавни образователни, научни и културни спогодби.

(2) Дейностите по предходната алинея се осъществяват по ред, установен от Академичния съвет.

Командировки в чужбина

Чл. 187. (1) Командировка е изпращане на член на академичната общност за извършване на конкретна служебна работа в чужбина по нареждане на Ректора.

(2) Университетът може да командирова членове на академичния състав по тяхно желание за изучаване на опит, за участие в научна конференция, симпозиум, конгрес или конкурс, ако командированият има осигурени финансови средства.

- (3) Командировка се осъществява въз основа на писмена заповед на Ректора при условията и по реда, установени в трудовото законодателство.
- (4) Заповед за командировка се издава въз основа на:
1. предложение от декана, директора на департамента или ръководителя на обслужващото звено с описание на целта на командировката, финансовите условия и начина на изпълнение на работата на командирования в катедрата по време на неговото отсъствие;
  2. съгласие на катедрения съвет, когато командировката на професор, доцент, главен асистент или асистент е през учебната година за срок до 10 последователни работни дни, и на факултетния съвет за по-дълъг срок;
  3. писмени доказателства за начина на финансиране на командировката.
- (5) Отчет за извършената по време на командировката работа и за резултатите от нея се приема по реда на командироването.
- (6) Общата продължителност на командировките по този член не може да бъде повече от 45 дни за една календарна година.

Специализации в чужбина

- Чл. 188.** (1) Специализация е изпращането на член на щатния академичен състав в чужбина за придобиване, поддържане и повишаване на професионалната квалификация.
- (2) Специализация в чужбина се разрешава при наличието на не по-малко от 2 години трудов стаж в Университета.
- (3) Специализацията в чужбина по плана за международен обмен на Университета или по договор, по който Университетът е страна, се осъществява при условията и по реда, установени в трудовото законодателство.
- (4) Университетът може да издаде заповед за специализация въз основа на:
1. мотивирано предложение от декана, директора на департамента или ръководителя на обслужващото звено въз основа на съгласие на катедрения съвет и осигурено изпълнение на служебните задължения на съответното лице;
  2. писмени доказателства за финансовите условия на командировката;
  3. решение на факултетния съвет, съвета на департамента или на колективния орган на управление на самостоятелното обслужващо звено.
- (5) Отчет за резултатите от специализацията се приема по реда на изпращането на специализация.
- (6) Общата продължителност на специализацията не може да бъде повече от 12 месеца за 5 последователни години. По изключение този срок може да бъде удължен еднократно с 12 месеца.
- (7) Следващо изпращане на специализация може да стане не по-рано от 5 години от датата на завръщането от предходната.

Работа в чужбина

- Чл. 189.** (1) Професор, доцент, главен асистент или асистент от Университета може да работи в чужбина по време на разрешен от Ректора по предложение на факултетния съвет или съвета на департамента отпуск, ако това няма да се отрази неблагоприятно върху учебния процес.
- (2) Отпускът по предходната алинея може да се разреши за срок до две години за период от пет години, считано от началото на отпуска по ал. 1, както следва:
1. като неизползван от предходни календарни години платен годишен отпуск;
  2. като неплатен отпуск, който не се зачита за трудов стаж.
- (3) Ограниченията по предходните алинеи не се прилагат за членовете на научно-преподавателския състав, които работят в чуждестранни лекторати по български език или в международни научни организации, както и по силата на сключени от Университета международни договори.

Финансиране на международното сътрудничество

Чл. 190. Финансирането на международното сътрудничество се осъществява чрез средства от:

1. собствени източници;
2. държавни и други органи и организации;
3. спонсорство, дарения, завещания и завети;
4. фондове и фондации за наука, образование и култура;
5. международни договори, проекти и програми;
6. лични доходи на участниците в съответната дейност.

Раздел пети ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

Стопанска дейност

Чл. 191. (1) При определени от Академичния съвет условия Университетът може да осъществява стопанска дейност във връзка със задачите си по чл. 2 самостоятелно или съвместно с други лица.

(2) (нова 2019 г.) Счетоводството на Университета осигурява проследяване на приходите от стопанска дейност отделно от приходите му от основната дейност и отделно от приходите му от социално-битовата дейност и от спортно-туристическата дейност, както и отделно проследяване на приходите от различните видове стопанска дейност – от стопанска дейност, свързана с основната му дейност (пряко свързана с или помощна за осъществяването на основната дейност) и от друга стопанска дейност.

Социално-битова дейност

Чл. 192. (1) С цел създаване на по-добри условия за труд и почивка, финансово подпомагане, осигуряване на жилищни условия и задоволяване на културните потребности на членовете на академичната общност Университетът осъществява подходяща социално-битова дейност при условия и по ред, установени в колективния трудов договор.

(2) На студентите, преподавателите и служителите в здравословно неравностойно положение се създават условия за пълноценно изпълнение на техните задължения и равностойно участие в университетския живот.

(3) (нова 2019 г.) При осъществяването на социално-битовата си дейност Университетът не цели получаването на печалба и цените на стоките и услугите, чрез които тя се осъществява, не може да надвишават преките и косвени разходи за доставката им.

Информационна дейност

Чл. 193. С цел поддържане и развиване на система за осигуряване качеството на университетските дейности се създава и поддържа интегрирана университетска информационна система.

Спортно-туристическа дейност

Чл. 193а. (1) Университетът осигурява занимания по спортни дисциплини на студентите и насърчава спортните им изяви.

(2) Университетът организира и провежда вътрешни първенства, състезания, спортни празници, спортни лагери и други инициативи и мероприятия, свързани с физическото възпитание и спорта.

(3) Университетът може да участва със свои представителни отбори във външни първенства, турнири и състезания по различни видове спорт.

(4) (изм. 2019 г.) Университетът полага грижи за здравното и физическо състояние на своите преподаватели, работници и служители, както и на членове на техните семейства, като

според възможностите си им осигурява достъп до материалната база за спорт, туризъм и отдых, с която разполага, по цени, които не надвишават преките и косвени разходи за предоставяне на услугите.

(5) Непосредственото ръководство на спортно-туристическата дейност в Университета се възлага на Департамента по спорт.

Дейности по управление на качеството

Чл. 193б. (нов 2016 г.) (1) Дейностите по управление на качеството се координират от Университетския център по управление на качеството и се уреждат в Наръчник по качеството приет от Академичния съвет.

(2) Университетският център по управление на качеството извършва ежегодно вътрешни одити по качеството по предварително изготвен график. Графикът на одитите и съставът на екипите за вътрешен одит се определят със заповед на Ректора

Глава пета ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Имущество

Чл. 194. (1) Имуществото на Университета се състои от предоставени от държавата или придобити по дарение, завещание, завет или чрез правни сделки права на собственост и други вещни права върху движими вещи и недвижими имоти, парични вземания, ценни книги, авторски и патентни права, промишлени образци, търговски марки, наименования за произход, дялово участие в търговски дружества и кооперации.

(2) Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е правоприемник на всички имуществени права на Университета от неговото създаване.

(3) Целево отреждане на имущество за ползване от структурни звена на Университета, които не са юридически лица, се извършва от Академичния съвет.

(4) Когато като заветник или наследник по завещание е посочено структурно звено, което не е юридическо лице, с решение на Академичния съвет Университетът осигурява ползване на придобитото имущество от съответното звено и изпълнението на евентуалните тежести, установени в завета или завещанието.

Собственост

Чл. 195. (1) (изм. 2019 г.) Университетът владее, ползва и поддържа от името на държавата, за своя сметка и на своя отговорност, предоставените му за управление държавни движими и недвижими вещи.

(2) Публична държавна собственост са предоставените от държавата учебни и административни сгради на Университета и неговите структурни звена, както и изрично посочените в акта за тяхното предоставяне сгради и имоти.

(3) Частна собственост на Университета са предоставените за управление движими вещи, стопански инвентар, транспортни средства, сгради и недвижими имоти с обслужващо значение.

Регистри

Чл. 195а. (нов 2018 г.) (1) Университетът създава и поддържа:

1. регистър на имотите;
2. регистър на даренията.

(2) Съдържанието и редът за водене на регистрите се определят от Академичния съвет на Университета по предложение на ректора.

(3) Регистрите се публикуват и са достъпни на вътрешната интернет страница на Университета.

Управление на имуществото

Чл. 196. За по-пълноценното използване на предоставени му от държавата движими вещи и недвижими имоти по решение на Академичния съвет Университетът може да предоставя под наем, да преотстъпва за ползване и да ползва съвместно по договор с трети лица вещи и имоти, собственост на Университета при условията и по реда, установени в закона.

Разпореждане с имуществото

Чл. 197. (1) Разпореждане с вещи и имоти на Университета, частна държавна собственост, учредяване на вещни права върху такива вещи и имоти, както и ползването им по договор за съвместна дейност с трети лица се извършват от Ректора по решение на Академичния съвет за всеки отделен случай.

(2) Сделки на безвъзмездно разпореждане с имущество на Университета са недопустими.

Бюджет

Чл. 198. (1) Университетът има самостоятелен бюджет. Бюджетът на Университета е планът на очакваните приходи и разходи за една календарна година.

(2) Разпределението и управлението на бюджета се осъществява въз основа на принципите на целесъобразност на разходите, стабилно финансово управление, обвързаност на приходите и разходите, солидарност в покриването на разходите, частично децентрализирано управление на средствата, създаване на централни фондове за стратегическо развитие.

(3) В рамките на общия бюджет на Университета Академичният съвет ежегодно утвърждава бюджет на основните и обслужващи звена. Всички основни и обслужващи звена правят пропорционални отчисления за Университета от реализираните собствени приходи. Разпределението и управлението на бюджета на Университета се осъществяват въз основа на приет от Академичния съвет правилник.

(4) Приходите в бюджета се формират от:

1. субсидии от държавния бюджет, определени със закон;
2. такси от кандидатстудентски кампании, обучение на студенти, докторанти и специализанти;
3. приходи от научноизследователска и консултантска дейност, както и от права на интелектуална собственост;
4. финансови средства по международни програми;
5. приходи от стопанска дейност, включително дялово участие в търговски дружества;
6. приходи от входни билети при посещение в ботанически градини, музеи, изложби и др.;
7. дарения, завещания, завети и спонсорство;
8. средства от отдадени под наем вещи и имоти, отстъпено право на ползване или съвместна дейност по договор с трети лица;
9. други допустими от закона приходи.

(5) Разходите по бюджета на Университета се извършват до размера на постъпилите приходи и на бюджетните кредити. Средствата по бюджета на Университета се разходват за:

1. финансиране на обучението и научноизследователската дейност в страната и в чужбина;
2. поддържане и повишаване на квалификацията на научно-преподавателските кадри и работниците и служителите от административния и помощен персонал;
3. развитие на материалната база на Университета;
4. издръжка на общоуниверситетските дейности;
5. застраховане, поддържане и ремонт на застроените имоти – публична държавна собственост.

(6) Бюджетът на Университета и отчетът за неговото изпълнение за съответната финансова година се приемат от Академичния съвет след отчитане на мнението на Контролния съвет.

Фондове

Чл. 199. От средствата по преходния член могат да бъдат формирани фондове. Начинът на набиране и разходване на средствата по тях се определят от Академичния съвет с решението за създаването им. Отчетите на фондовете се публикуват в бюлетин, достъпен за членовете на академичната общност.

Фондации

Чл. 200. (1) Дейността на Университета може да се подпомага от фондации.

(2) Фондации със средства на Университета се създават по решение на Академичния съвет.

(3) Дейността на фондацията, нейното ръководство, условията и редът за набиране и разходване на средствата се определят в отделен правилник за всяка фондация.

(4) За своята дейност фондацията се отчита веднъж годишно пред Академичния съвет.

Глава шеста УНИВЕРСИТЕТСКИ СИМВОЛИ И РИТУАЛИ

Герб

Чл. 201. Герб на Университета е стилизираният лик на Свети Климент Охридски.

Печат

Чл. 202. (1) Печатът на Университета е кръгъл. На него е изобразен гербът на Университета. Под герба има надпис „1888“, а около него надпис „Софийски университет Св. Климент Охридски“.

(2) Печатът се съхранява от нарочно овластени лица и се поставя на официалните документи на Университета, подписани от Ректора.

(3) В Университета се води Регистър на печатите. Редът за тяхното поставяне се определя от Ректора.

Знаме

Чл. 203. (1) Знамето на Университета е лилаво-червено. На лицевата му страна е изобразен ликът на Св. Климент Охридски и е извезана със сърма годината на създаване на Университета – „1888“, а наоколо – надпис „Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

(2) Знамето се съхранява в кабинета на Ректора.

(3) Знамето се изнася в тържествени случаи. То се носи от определени от Академичния съвет по предложение на Студентския съвет знаменосец и двама асистенти. Имената на знаменосеца и на асистентите на знамето се обявяват на академичното тържество по случай патронния празник на Университета.

Химн

Чл. 204. Химн на Университета е химнът на Свети Климент Охридски.

Символи на Ректорското достойнство

Чл. 205. (1) Символи на Ректорското достойнство и на единството на Университета са жезъл, огърлица и тога.

(2) Ректорският жезъл изобразява патрона на Университета Свети Климент Охридски.

Жезълът се носи от определен от Академичния съвет по предложение на Студентския съвет жезлоносец. Мястото на жезла е:

1. непосредствено пред Ректора на шествия;
2. непосредствено зад Ректора по време на събрания.

(3) Ректорската огърлица изобразява герба на Университета, българските и латинските инициали на наименованието на Университета, табелка с надпис „1934“ – годината на създаване на огърлицата, табелки с наименованията на факултетите и изправен златен лъв с корона върху лилаво-червено поле.

(4) Ректорската тога е лилаво-червена с черна яка и маншети.

(5) Символите на Ректорското достойнство се носят на:

1. университетските празници;
2. тържествени шествия;
3. тържествени заседания на Академичния съвет.

Символи на деканското достойнство

Чл. 206. (1) Символи на деканското достойнство и на академичната самостоятелност на факултетите са деканските огърлици и тоги.

(2) Деканската огърлица изобразява герба на факултета и годината на създаването му.

(3) Деканската тога е черна с лилаво-червен шал и маншети.

(4) Символите на деканското достойнство се носят на:

1. университетските и на факултетните празници;
2. тържествени шествия;
3. тържествени заседания на Академичния и на факултетния съвет.

Символи на академичното достойнство

Чл. 207. (1) Символ на академичното достойнство е черна тога с лилаво-червен шал и маншети.

(2) Тогата се носи от професорите и доцентите - членове на Академичния съвет на:

1. университетските празници;
2. тържествени шествия;
3. тържествени заседания на Академичния съвет.

Символи на факултетното достойнство

Чл. 208. (1) Символ на факултетното достойнство е черна тога с лилаво-червен шал и маншети.

(2) Тогата се носи от професорите и доцентите членове на факултетния съвет на:

1. факултетните празници;
2. тържествени шествия;
3. тържествени заседания на факултетния съвет.

Символи на абсолвентското достойнство

Чл. 209. Символ на абсолвентското достойнство е черна тога. Тя се носи на тържествените факултетни съвети за връчване на дипломите на абсолвентите.

Университетски празници

Чл. 210. (1) Университетски празници са:

1. Патронният празник на Университета;
2. приемането на първокурсниците в академичната общност;
3. тържествените факултетни съвети за връчване на дипломите на абсолвентите;
4. Денят на българските студенти 8 декември.

(2) Патронен празник на Университета е денят на Свети Климент Охридски – 25 ноември. Той се чества с поднасяне на венци пред паметника на патрона и академично тържество, на което Ректорът държи академично слово и се обявяват имената на получилите през предходната година нови научни степени и научни звания членове на академичния състав. Академичното тържество се ръководи от предходния Ректор.

(3) Университетските празници по т. 1, т. 2 и т. 4 на ал. 1 са свободни от учебни занятия дни.

Академичен протокол

Чл. 211. Университетските и факултетните празници се провеждат по приет от Академичния съвет единен академичен протокол.

Официални издания

Чл. 212. Официални издания на Университета са:

1. Годишникът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“;
2. университетски вестник „Софийски университет“;
3. алманах на Университета.

Преходна разпоредба

§ 1. Ръководителите на катедри, избрани по сегашния ред, изпълняват функциите си до изтичане на мандата.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. (изм. 2022 г.) „академична общност“ включва членовете на академичния състав, студентите, докторантите и специализантите.
2. (изм. 2022 г.) „Академичен състав“ включва научно-преподавателския, изследователския и художествено-творческия състав.
3. (изм. 2022 г.) „Научно-преподавателски състав“ включва професорите, доцентите, главните асистенти, асистентите и преподавателите, които работят по трудово правоотношение с Университета и длъжностите на хабилитираните и нехабилитираните преподаватели, които работят в учебно-клиничната база, определена с постановлението на Министерски съвет за откриване на Медицинския факултет в СУ „Св. Климент Охридски“.
4. „основно трудово правоотношение“ е:
  - а. (изм. 2022 г.) това, което е възникнало въз основа на трудов договор по чл. 67. (1), т. 1 от Кодекса на труда, а за академичната длъжност "асистент" - и трудовият договор, сключен на основание чл. 67, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда;
  - б. при наличие на повече от едно трудово правоотношение за един работник или служител трудовото правоотношение, по което работникът или служителът не е пенсионер, работи през цялата законоустановена продължителност на работното време, работодателят извършва дължимите вписвания в трудовата книжка и работата се зачита за трудов стаж.

§ 2. Академичният съвет приема ежегодно в срок до 15 юни норматив за учебна заетост на научно-преподавателските кадри и хонорарна таблица.

§ 3. Виновните нарушения на този правилник се наказват с предвидените в Кодекса на труда, Закона за висшето образование и този правилник дисциплинарни наказания.

§ 3а. Разпоредбите на чл. 116, ал. 2 не се прилагат за новосъздадени факултети в срок от 5 години от създаването им. Правилата за тях се приемат от Академичния съвет.

Заклучителни разпоредби

§ 4. В срок до 15 юни 2005 година да бъдат представени за утвърждаване от Академичния съвет всички предвидени, но неприети вътрешни актове, както следва:

1. Система за управление на качеството на университетските дейности.
2. Типови критерии за атестиране на научно-преподавателския състав в Софийския университет, съгласно чл. 123 от Правилника.
3. Правилник за образователно-квалификационната степен „Бакалавър“.
4. Правилник за образователно-квалификационната степен „Магистър“.
5. Актуализиране на правилника за образователна и научна степен „Доктор“.
6. Правилник за дистанционната форма на обучение.
7. Вътрешни правила за работната заплата.

Отговорността за своевременното представяне в АС се носи от съответните заместник-ректори.

§ 5. В срока, определен от предходния параграф, Академичният съвет да утвърди правилата за внедряване, управление и експлоатация на информационна система.

§ 6. (изм. 2017 г.) В едногодишен срок от влизането на този правилник в сила Академичният съвет приема идеен проект и осигурява финансови средства за изработване на тоги на членовете на факултетните съвети и на абсолвентите.

§ 6а. В срок до 6 месеца от приемането на измененията и допълненията в този правилник Академичният съвет приема необходимите изменения и допълнения в приетите от него правилници, както и изискваните от този правилник нови правилници.

§ 6б. (нов 2017 г.) Навсякъде в този правилник думата „Академически“ се заменя с „Академичен“. Това се отнася и за съответните им производни думи.

§ 6в. (нов 2017 г.) Навсякъде в този правилник словосъчетанието „Университетски изчислителен център“ се заменя с „Университетски център за информационни и комуникационни технологии“.

§ 6г (нов 2018 г.) Ректорът организира създаването, поддържането и публикуването на регистрите по чл. 195а. В срок до 2 месеца от приемане на изменението и допълнението на ПУДСУ, Академичният съвет определя съдържанието и реда за водене на регистрите и до три месеца от приемането на изменението и допълнението в ПУДСУ се публикуват.

§ 7. Този правилник е приет от Общото събрание на Университета на основание чл. 28, ал. 3 и § 17 от Преходните и Заключителни разпоредби на Закона за висшето образование на 30 юни 2003 г. и влиза в сила на 15 юли 2003 г. Той отменя Правилника за устройството и дейността на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, приет на 22 декември 1997 г., в сила от 23 март 1998 г. Правилникът е изменен и допълнен от Общото събрание на Университета на 20 април 2005 г., в сила от 15 май 2005 г.; на 31 март и 28 май 2009 г., в сила от 7 юли 2009 г.; на 24 март 2010 г., в сила от 6 юли 2010 г.; на 20 юни 2012 г., в сила от 10 юли 2012 г.; на 16 януари 2013 г., в сила от 30 януари 2013 г.; на 15 април 2014 г., в сила от 30 април 2014 г.; на 30 ноември 2016 г., в сила от 15 декември 2016 г.; на 29 ноември 2017 г., в сила от 14 декември 2017 г.; на 28 ноември 2018 г., в сила от 13 декември 2018 г., в сила от 5 декември 2019 г.; на 18 май 2022 г. и на 08 юни 2022 г., в сила от 21 юни 2022 г.; на 23 ноември 2022 г., в сила от 12 декември 2022 г.